

Glasnik MIRA

Godište IV. • Broj 10 • Međugorje • Listopad 2009. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

Duh Međugorja u bečkoj katedrali

ZAPOČINJE NOVI ŽIVOT...

Slobodno se može reći kako cijelo jedno tisućljeće stoji u znaku Franje, a vjerujemo da i ovo treće tisućljeće Crkve treba u sebi utjeloviti značajke svetoga Franje: Franje koji je živio Isusov život ne samo po duhu i u duhu, ne prema predaji ili legendama, nego u svome tijelu. Ono što je Franjo primio na La Verni, naime, Kristove rane, samo je vanjski izričaj i biljeg njegove krajnje nutarnje poistovjećenosti s Kristom raspetim
fra Tomislav Pervan

Još je jedno međugorsko ljeto iza nas. I još jedan bjelodani dokaz stalna, nezaustavljiva rasta onoga što je započelo na ovom prostoru voljom Neba i Gospe prije više od 28 godina. I što se stalno širi, u sve većim koncentričnim krugovima, cijelim svijetom. Krist u centru, središtu, a Marija razvlači kružnice, stvara nove 'tangente', dodirnice, dotiče tolika srca i bića da se čovjek neprestano divi djelima Božje milosti. O tome svjedoče i u ovom broju našega Glasnika izvješća o prepunoj bečkoj prvostolnici. I sam je kard. Schönborn, jedan od najbližih suradnika današnjega pape, ostao bez riječi pred onolikim skupom koji je satima molio i slavio Gospodina, a on je sam osobno predvodio euharistijsko klanjanje. Zna da su mu crkve i prvostolnice redovito poluprazne...

Isti se prizor odigrao i minule godine kad je ondje bio jedan drugi međugorski neposrednik od prvih dana. Radoznanost puka? Daleko od toga. Ne dolaze ljudi ni u Međugorje iz radoznalosti, nego na temelju svjedočanstva: Gospodin je ovdje, milost se daje iskusiti, pa se ljudi odlučuju na daleki put kako bi se napojili na vrutku milosti, okupali u kupkama milosti.

Tisućljeće u znaku Franje

Ono što se zbiva na temelju svjedočanstava vidjelaca iz god. 1981., dakle, jedna temeljita obnova Crkve i obraćenje na put Evandjelja, dogodilo se i s pojavom Franje Asiškoga prije više od 800 godina. Franjevački je red slavio ove godine osamstotu obljetnicu svoga uteme-

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

Fotografiju na naslovnici snimio Gebetsaktion Beč

OBRAĆENJE - RADOST - VJEČNOST

dr. Johannes Gamperl, Gebetsaktion Beč

OSAM STOLJEĆA FRANJINE KARIZME

fra Miljenko Šteko

KANA TREĆEGA TISUĆLJEĆA

o. Daniel Ange

KROZ SVOJE OZDRAVLJENJE SAM SHVATIO KOLIKO JE ŽIVOT DRAGOCJEN

Colm Cahill

MODEL KRŠĆANSKOG ŽIVOTA U MEĐUGORSKIM OBJAVAMA

Artur Dobrowolski

DUH MEĐUGORJA STRUJI BEČOM

dr. Oktavian Eiselsberg

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik:

Krešimir Šego

Lektor i korektor:

Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisak:

Fram-Ziral, Mostar

Uplata pretplate:

Informativni centar "Mir" Međugorje d.o.o., „Glasnik mira“

Iz BiH u KM:

Unicredit Bank
Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22
IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
Nalog 14

Iz RH u EUR:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22
IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

Iz BiH i RH pretplatu se može uplatiti i poštanskom uplatnicom.

Cijena pojedinog primjerka:

2,5 KM/10 kn

Godišnja pretplata (12 brojeva)

BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;

Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 50 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,

znanosti, kulture i športa Hercegovačko-

neretvanske županije pod brojem

R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

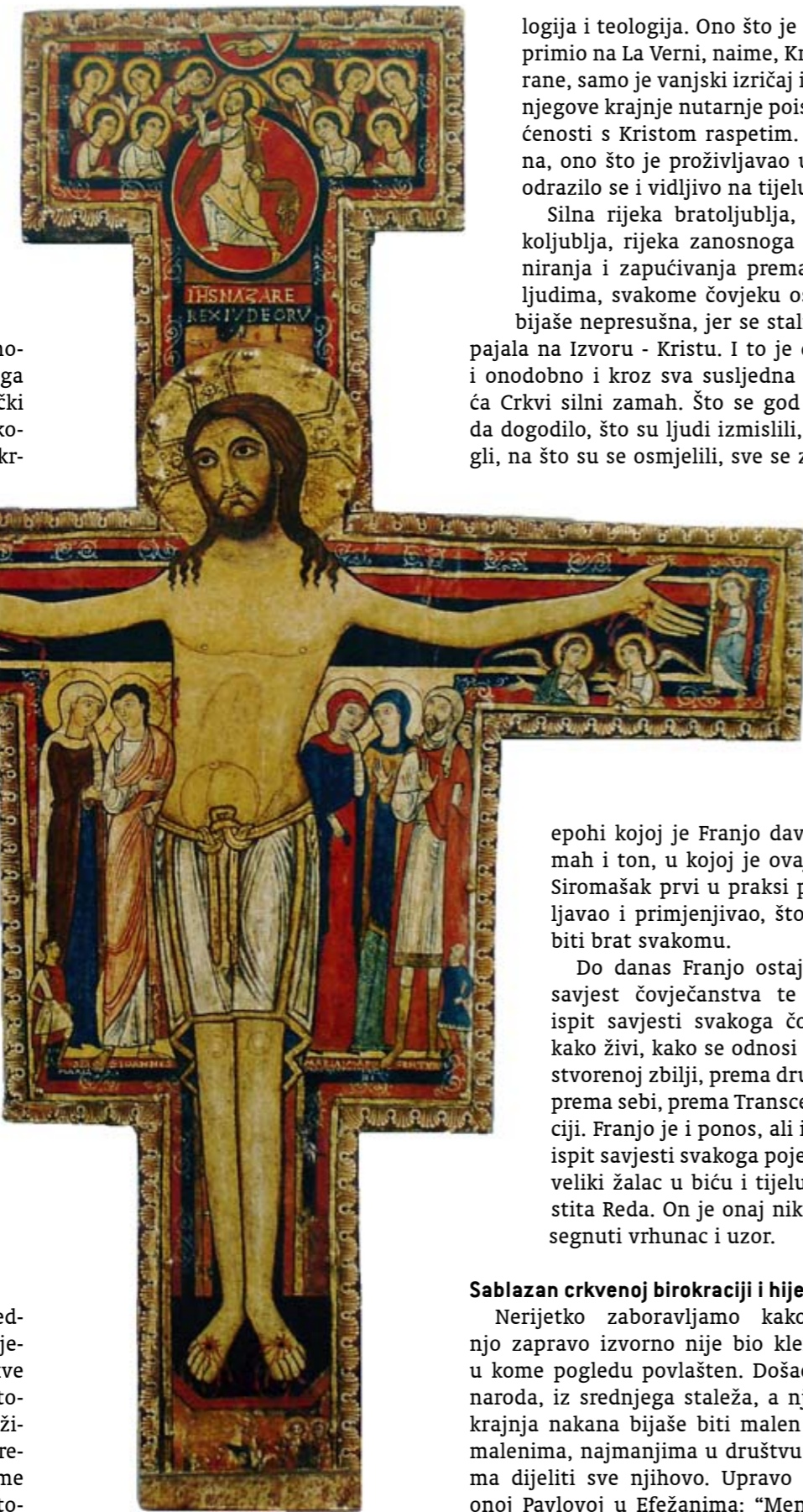
Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

“Draga djeco!
S radošću uporno radite na svome obraćenju. Prikažite sve svoje radosti i žalosti mome Bezgrješnom srcu da vas mogu sve voditi mome predragom Sinu kako biste u njegovom srcu pronašli radost. S vama sam da vas poučavam i vodim prema vječnosti. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.”
(25. rujna 2009.)

ljenja, od nadnevka kad je Papa potvrdio Franjin način života koji bijaše onodobno prevratnički! Upravo revolucionaran. Nadahnuti aktualni franjevački General zamislio je obnovu cijeloga Reda rabeći izričaj 'pretemeljdba'. Što on hoće time reći?

Cilj je, naime, nanovo utemeljiti, pretemljiti Red na onim izvornim Franjinim temeljima, onim osnovama na kojima ga je zasnovao Asiški sirotan. Na kraju minula stoljeća i tisućljeća ugledni je američki časopis "Time" proglasio Franju Asiškoga osobom tisućljeća. Ako su u prvom kr-

Križ iz San Damiana s kojeg je Isus progovorio Franji

šćanskom i europskom tisućljeću benediktinci dali svoj biljeg evangelizaciji i inkulturaciji kršćanstva i Isusove poruke u europske narode, franjevci su dali svoj neizbrisivi biljeg drugome kršćanskom temelju, kao pioniri evangelizacije u cijelom svijetu. Prvi su bili među Mongolima i u Kini još u 13. stoljeću; prvi su stupili na američko tlo, Kristof Kolumbo bio je franjevački trećoredac; prvi su slavili svetu Misu u Australiji, jednom riječju, krčili su put Kristu u svome misionarskom i evangelizacijskom zanosu.

Slobodno se može reći kako cijelo jedno tisućljeće stoji u znaku Franje, a vjerujemo da i ovo treće tisućljeće Crkve treba u sebi utjeloviti značajke svetoga Franje: Franje koji je živio Isusov život ne samo po duhu i u duhu, ne prema predaji ili legendama, nego u svome tijelu. U tijelu se Franjo do kraja poistovjetio s Kristom, odnosno sam Krist s njime. Franjin život kao življena kristo-

logija i teologija. Ono što je Franjo primio na La Verni, naime, Kristove rane, samo je vanjski izričaj i biljeg njegove krajnje nutarnje poistovjetenosti s Kristom raspetim. Nutrina, ono što je proživljavao u srcu, odrazilo se i vidljivo na tijelu.

Silna rijeka bratoljublja, čovjekoljublja, rijeka zanosnoga misioniranja i zapućivanja prema svim ljudima, svakome čovjeku osobno, bijaše nepresušna, jer se stalno napajala na Izvoru - Kristu. I to je davalo i onodobno i kroz sva susljedna stoljeća Crkvi silni zamah. Što se god odonda dogodilo, što su ljudi izmislili, postigli, na što su se osmjelili, sve se zbilo u

epohi kojoj je Franjo davao zamah i ton, u kojoj je ovaj sveti Siromašak prvi u praksi proživljavao i primjenjivao, što znači biti brat svakomu.

Do danas Franjo ostaje živa savjest čovječanstva te veliki ispit savjesti svakoga čovjeka, kako živi, kako se odnosi prema stvorenoj zbilji, prema drugima, prema sebi, prema Transcendenciji. Franjo je i ponos, ali i veliki ispit savjesti svakoga pojedinca, veliki žalac u biću i tijelu i vlastita Reda. On je onaj nikad dosegnuti vrhunac i uzor.

Sablazan crkvenoj birokraciji i hijerarhiji

Nerijetko zaboravljamo kako Franjo zapravo izvorno nije bio klerik, ni u kome pogledu povlašten. Došao je iz naroda, iz srednjega staleža, a njegova krajnja nakana bijaše biti malen među malenima, najmanjima u društvu, s njima dijeliti sve njihovo. Upravo prema onoj Pavlovoj u Efežanima: "Meni, manjemu od najmanjega među svima svetima..." (3,8), darovana je ova milost: Do

kraja se s Isusom suobličiti. Franjo i njegovo bratstvo nisu bili u kleričkom staležu, a nisu se isticali ni intelektualnim sposobnostima. On bijaše u osobi prosvjed samoga Evanđelja protiv postojećega, on bijaše sablazan svekolikoj crkvenoj birokraciji i hijerarhiji, postao je nešto kao kriterij za Red i redovnike. Franjo se smatrao slugom Božjim, najmanjim među Isusovom braćom.

Franjo nije išao na studije, svjesno nije htio biti svećenik jer je to uključivalo mnoge povlastice u ondašnjem - ponegdje i današnjem - društvu. Dao se 'zadakoniti' kako bi mogao naviještati Radostnu vijest Gospodina Isusa. U životu je bio jetka kritika protiv postojećega, ali se nikada nije ogriješio o Evanđelje! Strogoća spram sebe bijaše najžešća osuda mekoputna života među klericima.

U svojoj Oporuci pisanoj pred samu svoju smrt, po zadnji put Franjo bezuvjetno pristaje uz Crkvu i svećenike "kojima ću se utjecati sve ako bi me i progonili, zbog njihova reda... I ne želim u njima gledati grijeha, jer u njima nazirem Sina Božjega i moji su gospodari. A to činim zato što ništa tjelesnoga na ovome svijetu ne vidim od samoga Svevišnjega Sina Božjega, osim njegova presvetoga tijela i njegove presvete krvi, što oni primaju i samo oni drugima poslušuju."

To je veliki ispit savjesti naše vjere i vjernosti, našega strahopočitanja spram Gospodina i svetih tajna koje primamo. Franjo tako uzvišenim riječima govori o svećeničkoj službi, da mu jednostavno staje dah. "Cijeli čovjek neka se zaprepasti, cijeli svijet neka uzdrhti, i nebo neka kliče, kad je na oltaru, u rukama svećenika, Krist, Sin Boga živoga". Onda himničkim rječnikom govori o „zadivljujućoj uzvišenosti, čudesnoj blagonaklonosti, uzvišenoj poniznosti, poniznoj uzvišenosti, da se Gospodar svemira, Bog i Božji Sin tako snizuje, da se radi našega spasenja skriva pod smjernim obličjem kruha!"

"Koliko veće i gore patnje treba trpjeti onaj, koji bi pogazio Sina Božjega i onečistio krv Saveza u kojoj je posvećen, i uvrijedio Duha milosti! Čovjek, naime, prezire, onečišćuje i gazi Jaganjca Božjega... kad ne razlučuje sveti kruh Kristov od drugih jela..., ili nedostojan blaguje ili ... blaguje isprazno i nedostojno!" "Pazite na svoje dostojanstvo, bra-

ćo svećenici, i budite sveti, jer je On sveti!" (r. 30).

Gotovo iste misli iz usta arškoga župnika sv. Ivana Marije Vianneya donosi u svome pismu svećenicima papa Benedikt XVI. u povodu Svećeničke godine, što je započela ove godine na svetkovinu Srca Isusova, a završit će dogodine na istu svetkovinu. Dva jednostavna lika, dva skromna, ponizna i siromašna velikana, Franjo i Vianney, dva velika uzora redovništva i svećeništva, ali i običnih vjernika. Dvojica, govoreći teološkim rječnikom, neznanica, koji su donijeli milijunima Božju riječ svojim životom. Riječ koju mogu shvatiti i prihvatiti svi nepismeni na ovome svijetu. To je življeni primjer, življena Riječ - utjelovljeni Sin Božji u svecima. Franjo se svojim životom dokazuje boljim teologom i kristologom od svih drugih teologa i onih koji predaju bogoslovlje. Svojim ži-

votom on stavlja granice koje je moguće prijeći samo ako čovjek iskorači u životno nasljedovanje.

Franjo je uklonio bilo kakvu teološku ili kristološku apstrakciju, onodobno umovanje i zaključivanje. Križ nije apstrakcija, euharistija nije apstrakcija, Isus je konkretan, Marija je konkretna. Nemoguće je slaviti otajstva u kojima Krist umire, a da mi ne umiremo, a da mi Gospodina ne slijedimo u svome svagdanu. Vjera bez nasljedovanja može biti vjera učenjaka, ali ne i živo Evanđelje.

Na našem vanjskom oltaru u Međugorju imamo veliki preslik Raspela iz San Damiana s koga je Raspeti progovorio Franjo: "Franjo, idi popravi moju Crkvu koja se urušava". Međugorje je cijelim svojim pokretom obnova i popravak Kristova djela u svijetu. Zahvalimo Mariji što nas je uključila u to svoje veliko djelo obnove Crkve i svijeta.

OBRAĆENJE - RADOST - VJEČNOST

Kako često čujemo o velikim i malim obraćenjima vezanim uz Međugorje! Tu nam je darovano iskustvo kakva je to radost kada netko napusti pogrešan put i krene prema Ocu. (Usp. Lk 15,11-32)

Dr. Johannes Gamperl, Gebetsaktion Beč

„Draga djeco! S radošću uporno radite na svome obraćenju.“

Nije uvijek lako raditi na svome obraćenju. Često smo slijepi za vlastite greške i puno bolje vidimo što bi trebalo promijeniti kod drugih ljudi. To pokazuje i rastuća pomama za kritiziranjem. Zar Isus ne kaže: „Zašto gledaš trn u oku brata svoga, a brvna u svom oku ne vidiš?“ (Mt 7,3) Upravo zato bismo trebali uvijek moliti za svjetlo Duha Svetoga da dobijemo jasnu spoznaju u čemu se trebamo obratiti, u čemu trebamo početi drugačije razmišljati. Budući da svaki grijeh, svaka sklonost grijehu zarobljava našu dušu, sretni smo kada lanci spadnu i kada možemo slobodno ići naprijed.

Svi smo se radovali kada je 15. rujna 2009. kardinal dr. Christoph Schönborn na kraju molitvenog susreta za mir s Marijom Pavlović-Lunetti ušao u prepunu bečku katedralu i uputio svoje riječi mo-

liteljima: „Veliki je dar to što Majka Božja želi biti tako blizu svoj djeci! Ona je to pokazala na tolikim mjestima u svijetu, a već dugi niz godina na sasvim poseban način svoju blizinu iskazuje u Međugorju. Možemo biti zahvalni Gospodinu što je preko svoje Majke u ovih skoro 30 godina tolike ljude poveo prema Božjoj ljubavi, što im je pokazao svoju ljubav, i što su toliki iskusili iscjeljenje i obnovu. U ispovijedi su mogli otkriti ljubav prema euharistijskom Gospodinu, a zahvaljujući Njegovoj Majci i ljubav prema njoj. Pomirenje u obiteljima, iscjeljenje od droge, ovisnosti i drugih jada njezine su nakane. Velik je znak našega vremena da se Marija tako konkretno, iz takve blizine i tako jednostavno brine za svoju djecu i boravi među njima... Pokažite što ste primili i što stalno primite ovdje i preko međugorskih milosti, pokažite to i prenosite to drugima.“

Obraćenje se ne događa odjednom, i ne jednom zauvijek. Putem svetosti ne ide se u petoj brzini. Zato nas Gospa poziva na upornost. Isusu treba uvijek iznova obećati da ćemo se truditi, pa makar ne uspjeli uvijek onako kako bismo htjeli. Ako si damo truda, Gospodin će doći i pomoći nam da postignemo uspjeh. Sveti Jakov apostol ima pravo kada kaže: „Strpite se dakle, braćo, do Dolaska Gospodnjega! Evo: ratar iščekuje dragocjeni urod zemlje, strpljiv je s njime dok ne dobije kišu ranu i kasnu. Strpite se i vi, očvrstajte srca jer se Dolazak Gospodnji približio!“ (Jak 5)

„Prikažite sve svoje radosti i žalosti mome Bezgrješnom srcu da vas mogu sve voditi mome predragom Sinu kako biste u njegovom srcu pronašli radost.“

Sasvim je prirodno da dijete svojoj majci ispriča sve što mu se događa, i da mu

ona uputi riječi utjehe i radosti. Isto je s nama kada svojoj dobroj nebeskoj Majci kažemo sve što nas boli, sve što nam se događa. Ona će nam uvijek iskazati svoju brigu za nas i pokušat će nam pomoći. Sve što ima u svom srcu, ona pak ne zadržava za sebe, nego predaje svom Sinu, jer je on cilj svih ljudskih stremljenja.

Isus je u Fatimi rekao Luciji: „Velika mi je želja da se širi pobožnost prema Bezgrješnom Srcu Marijinu, jer je to Srce puno ljubavi magnet koji duše privlači prema meni, ono je ognjište koje po cijeloj zemlji širi zrake mogega svjetla i moje ljubavi, i nepresušni izvor po kojem se na zemlju izliva živa voda mogega milosrđa“, a Gospa nam je rekla 25. kolovoza 2000. g.: „Želim s vama podijeliti svoju radost. U svom Bezgrješnom Srcu osjećam da je mnogo onih koji su mi se približili i u svojim srcima na poseban način nose pobjedu mog Bezgrješnog Srca moleći i obraćajući se“.

Posvetimo se Bezgrješnom Srcu Marijinu, a preko njezina Srca Srcu Isusovom, kako nas uči Majka Božja: „O Prečisto Srce Marijino prepuno ljubavi, pokaži nam svoju ljubav. Plamen tvoga Srca, o Marijo, neka siđe na sve ljude. Utisni u naša srca svoju ljubav da za tobom čeznemo. Ljubimo te beskrajno, o Marijo blaga i ponizna srca, pomoz nam kada sagriješimo. Daj da po tvojem prečestom i majčinskom Srcu budemo iscjeljeni od svega od čega boluje naša duša. Daj da uvijek gledamo prema dobroti tvogega majčinskoga Srca i da se po plamenu tvogega Srca obratimo. Amen. (28. 11. 1983.)

Svi smo se radovali kada je 15. rujna 2009. kardinal dr. Christoph Schönborn na kraju molitvenog susreta za mir s Marijom Pavlović-Lunetti ušao u prepunu bečku katedralu i uputio svoje riječi moliteljima: „Veliki je dar to što Majka Božja želi biti tako blizu svoj djeci! Ona je to pokazala na tolikim mjestima u svijetu, a već dugi niz godina na sasvim poseban način svoju blizinu iskazuje u Međugorju. Možemo biti zahvalni Gospodinu što je preko svoje Majke u ovih skoro 30 godina tolike ljude poveo prema Božjoj ljubavi, što im je pokazao svoju ljubav, i što su toliki iskusili iscjeljenje i obnovu.“

„S vama sam da vas poučavam i vodim prema vječnosti. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

Kako je važno u današnjem kaosu različitih mišljenja, na supermarketima svjetonazora, ne izgubiti put s Isusom i Marijom prema nebu! Marija nas iznad svega ljubi i svojim nas Bezgrješnim Srcem vodi Isusu. Molimo se uvijek svojoj nebeskoj Majci! Hvala ti, najdraža Majko, što nas vodiš na putu prema vječnoj slavi!

O Marijo, najdraža Majko, kada čujemo riječ obraćenje lako pomislimo na teške i

najteže grijehe drugih ljudi, a prečesto zaboravljamo kako nebrižno mi sami živimo, i kako malo mislimo na tebe i na Boga, našega Oca. Izmolim nam, o Majko, milost da spoznamo da unutarnje obraćenje mora biti trajni proces u nama. Rado ćemo prikazati tvojem Bezgrješnom Srcu svoje radosti i žalosti da ih ti prineseš Isusu, tvom Sinu i našem Gospodinu. Isuse, daj da u tvom Srcu nađemo duboku radost. Majko Božja, pouči nas sve činiti iz ljubavi prema tebi i prema Isusu, da postignemo vječnu slavu.

snimila Lidija Peris

KANA TREĆEGA TISUĆLJEĆA

O. DANIEL ANGE

Nakon 12 godina provedenih u Ruandi i 5 godina u samoći francuskih planina, o. Daniel Ange uvidio je potrebu današnjih mladih za evangelizacijom i duhovnim usmjeravanjem. Godine 1981. zaređen je za svećenika te kreće u prve misije i oko sebe okuplja mlade koji žude za Bogom. Godine 1984. osniva pokret i međunarodnu školu molitve i evangelizacije „Mladost-Svjetlost“. Napisao je stotine članaka i pedesetak knjiga u kojima odgovara na žed mladih za istinom i ljepotom i vodi ih na izvore istočne i zapadne tradicije duhovnosti kršćanstva. O. Daniel Ange strastveno ljubi i potiče na ljubav prema Presvetom Trojstvu, Euharistiji, Svetoj Crkvi koja se sastoji od grješnika i svetaca, i današnjem naraštaju koji žudi za nadom želi tu nadu pružiti. Želi mu dati sve, dakle — želi mu dati Boga.

Sve to u Crkvi, s Marijom Majkom života, s anđelima i svetima koji su naša nebeska obitelj

Priredila Lidija Paris

Međugorje je Kana trećega tisućljeća jer se ovdje događa toliko ispovijedi, pričesti, iscjeljenja, pomirenja, obraćenja, i svako od njih je čudo. Doista, Majka Isusova je ovdje, među nama u Međugorju! Svako-ga se dana pred Marijine noge slijeva rijeka boli i patnje. Nebrojena slomljena srca povjeravaju se Mariji i postaju izvori utjehe drugima, što je jedno veliko čudo. Postaju izvori mira, blagosti, pa čak i radosti, poput Isusovog probodenog Srca iz kojeg teku izvori žive vode Duha Svetoga. Već 28 godina Međugorje je u Crkvi jedno velebno čudo.

Vi ste došli reći Mariji: „Evo nas, vodi nas!“ Hvala vam što ste Marijina radost, Marijina utjeha, a vi ste Marijina radost onda kad je Isus sva vaša radost! Ona nam kaže: „Radujte se životu koji vam Bog daje! Radujte se što vas je Bog stvorio. Posadite radost, i radost će rasti u vašim srcima!“ Dopustite Mariji da posadi te sjemenke radosti u ovome tužnom svijetu!

Dva oblika zvanja na svetost

U libanonskom prijevodu Evanđelja, rečenica: „Ženo, što ja imam s tobom?“ prevedena je sa: „Što to ima među nama?“ U Kani, Marija iznutra shvaća da Isus konačno želi početi činiti čudesa. Najveće Isusovo čudo zapravo je to što je uspio tijekom trideset godina ne učiniti nikakvo čudo! Nije mi jasno kako je uopće uspio suzdržati svoju moć i svoju sućut! Novo vino koje tako obilno teče, vino je božanske ljubavi, božanske nježnosti. U svije-

tu u kojemu se ljubav hladi, Međugorje je mjesto na kojem se iskazuje velika božanska toplina.

U Kani vidimo dva oblika zvanja na svetost. Isus predstavlja Mariji svojih pet prvih apostola koje je izabrao i posvetio... Prva stvar koju će oni doživjeti uz Isusa i Mariju je otajstvo braka, obitelji. Ta dva zvanja koja su već sjedinjena u Kani međusobno se osvjetljavaju. Celibat iz ljubavi prema Isusu je znak njegova uskrsnuća. Obitelj je pak na ovoj zemlji sakrament otajstva Trojstva. I danas Isus zove mnoge ljude na svećeništvo, na posvećeni život, da budu poslužitelji koji štite otajstvo obitelji. Oni se odriču tjelesne seksualnosti da bi zaštitili veliko otajstvo seksualnosti.

Marija kaže: „Činite sve što vam kaže“, čak i najnevjerojatnije, nemoguće stvari. To je posljednja zabilježena riječ Majke Božje. Ona je poput njezine oporuke. Zato u svakom trenutku moramo sebi postavljati pitanje: „Isuse, što bi ti učinio na momemu mjestu sada i ovdje?“

Crkva je bolnica čovječanstva

Prvi apostoli koje Isus predstavlja Mariji su njegova nova duhovna obitelj. Marija odmah postaje njihova majka. Ivan Krstitelj Isusu privodi Crkvu kao zaručnicu. A što nam kaže Isus? Što da činimo s Crkvom? Ljubimo ju, jer tu vlada savršena ravnoteža između ljubavi i istine, o čemu govori naš Sveti Otac u svojoj posljednjoj enciklici „Ljubav u istini“. Možemo biti ponosni na Crkvu koja je ši-

rom svijeta nazočna posvuda gdje čovjek trpi. Crkva i kršćani stoje na bojišnici protiv ljudske patnje. Kad samo pomislimo da 90 posto patnje na svijetu dolazi od sadašnjih grijeha koji aktualiziraju onaj prvi, iskonski, istočni grijeh! Isus je jedini koji preko svoje Crkve može uništiti zlo u njegovu korijenu, zlo koje je izvor 90 posto patnje! Crkva je mjesto na kojem se može primiti i dati oprost, mjesto na kojem se na čudesan način po Duhu Svetomu može oprostiti nešto što je, ljudski gledano, neoprostivo. Crkva je doista bolnica čovječanstva, u kojoj narodi malo pomalo ozdravljaju od grijeha koji uzrokuju toliku patnju.

Jadna Europo, vrati se Isusu

Slavimo dvadesetu obljetnicu Festivala, ali i dvadeset godina od pada željezne zavjese, Berlinskog zida koji je bio podijelio Europu. To možemo zahvaliti dvjema osobama: ljubljenom Ivanu Pavlu II. i njegovoj Majci i Kraljici, onoj koja se ukazala u Fatimi – a Međugorje je nastavak Fatime, kako reče Ivan Pavao II. Jedinstvo Europe postignuto je zahvaljujući krvi mnogih hrabrih pastira. Između ostalih, mislim na mladoga Karla Leisnera koga je Ivan Pavao II. proglasio zaštitnikom svih mladih Europe. On je govorio: „Jadna Europo, vrati se svojem Gospodinu Isusu. Vrati se svježim izvorima istinske božanske snage, dopusti da u tome ja budem tvoje oruđe.“ Rekao je: „Dajem svoj život za mlade i za kršćansku Europu.“

Shimila Lidija Paris

Kako se ne sjetiti i ljubljenog kardinala Alojzija Stepinca koji je napisao: „Sve ste mi oduzeli, ali jedno mi ne možete oduzeti: da uzdižem svoje ruke prema nebu, poput Mojsija.“ Oduzeli su mu slobodu, ali ne i sposobnost zagovaranja pred Bogom. Kad ga je policija došla uhititi, rekao je: „Moja politika jest, bila je i uvijek će biti spašavanje duša.“ Jedino čega se treba bojati je zaniijekati Isusa za nekoli-ko mrvica lažnoga mira.

Bog-dijete između islama i New Agea

Mi trebamo svjedočiti za istinu. Koja je to istina? Da je Stvoritelj na se uzeo moju ljudskost u krilu jedne mlade žene. Marijino krilo bilo je bračna ložnica u kojoj se Bog sjedinio s čovjekom da bi sa mnom podijelio moju cjelokupnu egzistenciju. U naše vrijeme imamo, s jedne strane, napast islama koji vidi Boga kao veličanstveno transcendentnog, iako moram priznati da bismo mi, kršćani, trebali ponovno otkriti Božju transcendenciju... U islamu, Bog je udaljen, dalek, ne dijeli sa mnom svakidašnji život sve do moje smrti. S druge strane je napast ezoterizma, New Agea, gdje se čovjek treba izgubiti u velikoj kozmičkoj sveukupnosti..., na što ostajem potpuno indiferentan jer ne mogu ljubiti nekakvu kozmičku energiju... Između islama i New Agea nalazi se Bog-fetus, Bog-embrio, Bog-maleno dijete. Bog je krhak kao i ja. Za njega moram biti spreman iz ljubavi dati svoj život.

U naše vrijeme mnogi su dali svoj život za njega. Sjećam se osamnaestogodiš-

njeg Marouna iz Beiruta. Pokazali su mu križ. Rekli su mu da popljuje križ, da pogazi križ, da kaže da je Isus samo prorok. On je uzeo križ, poljubio ga i rekao: „Ti si moj Bog.“ Raskomadali su ga. Mislim i na dvije male Amerikanke, protestantice, Cassey i Rachel (14 i 16 god.), koje su evangelizirale svoju školu i išle ususret onima koji su bili članovi jedne sotonske sekte... Ubojice koje su već usmratile jedanaest učenika, objema su postavile isto pitanje: „Vjeruješ li ti u Boga?“ Rachel je odgovorila: „Da, naravno da vjerujem!“ Oni će njoj: „Onda idi k njemu!“ Pucanj... i ona se doista pridružila svom ljubljenom Isusu. Toga jutra Cassey je bila napisala: „Osjećam da ću dati svoj život za Isusa, ali to je najmanje što mogu učiniti za njega koji je svoj život dao za mene.“ Njezino veliko konačno DA, njezin CREDO, bio je plod svih onih malih DA koje je izgovorila svima čineći usluge. To su Isusovi svjedoci današnjice.

Otajstvo ljubavi koja daje život po tijelu

Otajstvo zaruka, sjedinjenja Boga i Crkve, ostvaruje se u Euharistiji. To je bračno zajedništvo moje duše s Tijelom Isusovim. Nismo više dvoje, kako reče Mala Terezija. Mi smo jedno. Njegovo tijelo u momemu tijelu, njegova krv u mojoj krvi, da bi njegovo Srce bilo u momemu srcu i njegov Duh u momemu duhu. Ja raspolazem njegovim Tijelom i on raspolazem mojim tijelom. To je otajstvo ljubavi koja daje život po tijelu. Euharistija osvjetljuje otajstvo seksualnosti. Dati život iz ljubavi u svojem tijelu i po svojem tijelu,

to je vrhunac cijeloga stvaranja koji trebamo štiti kao najveće blago. U Burundiju postoji skupina od 3.500 mladih koji se angažiraju protiv seksualnih ponuda svojih profesora ili poslodavaca. Neki su ostali bez posla ili su pali na ispitima, jer su odbili taj grijeh. Oni su naši veliki heroji. Brojni su svjedoci te predivne čistote, primjerice Ivan Merz.

Treba štiti život. Već stotinu zemalja na svijetu nalazi se ispod crte preživljavanja naroda. To je demografska zima koja će dovesti do ekonomskog pakla. Mi imamo Ivana Pavla II. koji je heroj života, imamo belgijskog kralja Baudouina koji je odbio potpisati zakon o pobačaju, imamo također i njegova nećaka, velikog vojvodu od Luksemburga, koji je nedavno rekao da radije ne će vladati nego potpisati zakon o eutanaziji.

Sav naš život na zemlji su zaruke

Želio bih vam ispričati još jedno svjedočanstvo. Angelicu iz Ruande odnio je karcinom. Njezin je otac posvjedočio pomirenje koje se dogodilo tri mjeseca prije njezine smrti: Angelica mu je iz Međugorja telefonirala, molila za oprost i oprostila. Na sprovodu, nad njezinim su lijesom djevojke plesale ples koji je pridržan za mladenca na dan vjenčanja. Njezin otac je rekao: „Danas je dan njezina vjenčanja. Nakon zaruka koje je živjela tijekom ovoga života, zauvijek je sjedinjena s Kraljem Neba.“ Naša je smrt naše vjenčanje s Bogom. Ne samo naše rođenje u Marijinim rukama nakon što smo cijeloga života rasli u njezinoj majčinskoj utrobi, nego naše konačno vjenčanje s Bogom. Sav naš život na zemlji su zaruke. Amen.

Molitva

Gospodine, zazivam Duha Svetoga na mlade. Po Marijinoj molitvi molim za svakoga dar odvažnosti u svakidašnjim malim i velikim borbama da bi zaštitili radosnu čistoću. Molim za odvažnost u velikoj borbi za spašavanje života od začeca do prirodnog kraja, kao i hrabrost da svjedoče za Isusa bez stida, bez sramežljivosti, ponizno ali odvažno, da se nikada ne postide Isusa u obitelji, u školi, na poslu, da se nikada ne postide Isusove Crkve nego da imaju odvažnost braniti Crkvu od svih koji ju napadaju i koji ju žele uništiti iznutra. Po molitvama fra Slavka, Ivana Merza, kardinala Stepinca i svih mučenika o kojima sam govorio, daj nam tu odvažnost. Amen.

MODEL KRŠĆANSKOG ŽIVOTA U MEĐUGORSKIM OBJAVAMA 1981. - 2008.

„Model kršćanskog života u međugorskim objavama 1981. - 2008.“ naslov je doktorske disertacije koju je u studenom 2008. o. Maciej Arkuszynski obranio na Papinskom teološkom fakultetu u Varšavi. Predstavio je svoju interpretaciju teološkog, pastoralnog i duhovnog fenomena objava Majke Božje. Pokazao je važnost međugorskih objava i ukazao na njihovu teološku i dogmatsku vrijednost, kao i na moralno i duhovno značenje njihova sadržaja.

Artur Dobrowolski

O. Arkuszynski naglasio je sljedeće točke:

1. Međugorje je *teološki locus* – mjesto u kojemu je dana Božja istina i ostvareno Božje djelo u ljudskom životu.
2. Međugorje je *locus duhovnih i pastoralnih događanja* od golemog značenja za život Crkve.
3. Međugorje je već *priznato* od Crkve kao izvor pastoralne inspiracije i mjesto pastoralne brige za duše.
4. Crkva u duhovnom fenomenu Međugorja nalazi *jasno označen cilj crkvenog djelovanja i put prema njegovu ostvarenju*, s čovjekom kao objektom pastoralne brige.
5. Međugorje je mjesto gdje je Crkva pozvana ostvariti *univerzalno poslanje za svijet* – posvećenje čovjeka i usmjerivanje prema moralnom i društvenom redu u kojem vlada mir među narodima.
Kandidat je predstavio svoju tezu naglašavajući da nijedna privatna objava nije bila

tako brižljivo ispitivana kao ova međugorska. Velik broj teologa temeljito je istraživao međugorske objave. Njihov je zaključak da su one autentične. Isto tako, znanstvenici raznih disciplina obavili su istraživanja na viđiocima i hodočasnicima i zaključili su da se može isključiti bilo kakva prijevara.

Kandidat je u prezentaciju svoje teze uključio sljedeće tvrdnje:

1. Postoje razlozi za tvrdnju da međugorske objave sadrže dubinu koja vjernicima nudi konkretan ideal kršćanskog života.
2. Djeвица Marija svojim riječima nudi siguran model za život vjernika koji teži za sjedinjenjem s Bogom i tako kroči prema svetosti.
3. Djeвица Marija koja se ukazuje u Međugorju nazvana je Gospa. Njezina je poruka utjecala i utječe na živote mnogih kršćana i ne-kršćana.
4. Mnogi ljudi žive u skladu s Gospinim riječima. Tko slijedi put na koji ona ukazuje približava se Božjoj istini koja je sadržana u Svetom pismu i u Predaji.
5. Neovisno o tome hoće li Crkva ikada donijeti odluku o „*constat de supernaturalitate*“, sud kojim se konačno potvrđuje istina Gospinih objava, ideal kršćanskog života koji se temelji na Gospinim riječima u Međugorju vrlo je sličan idealu života koji se temelji na nauku Katoličke Crkve i s njim je sukladan.
6. Model kršćanskog života koji se nudi u Međugorju temelji se na poslušnosti Božjim zapovijedima. Slika Boga koju nalazimo u Gospinim riječima sukladna je naučavanju Katoličke Crkve u kojem je Bog:
  - Trojstvo
  - osobni milosrdni Bog pun ljubavi
  - dao svoj život za spasenje čovjeka u Isusu Kristu

- svemoćan, može se u njega ufati bez straha budući da je on Gospodin svega svemira
- želi stupiti u duboki odnos ljubavi s čovjekom, dovesti ga do vječne sreće koja se konačno ostvaruje u nebu.

7. Ideal kršćanskog života koji se nudi u Međugorju obilježen je predanjem Mariji kao Majci, čime joj se dopušta da čovjeka vodi putem svetosti i ostvaruje njezino naučavanje u životu – napose njezin poziv na molitvu, post, obraćenje i pokoru.
8. Međugorske poruke naglašavaju posebnu ulogu Marije koja je čovjeku darovana kao posrednica Božjih milosti, kao Majka puna ljubavi koja se brine za njegovo spasenje i svakoga vodi prema svetosti. U tim porukama vidi se da je Marija posebno povlaštena kao Majka Isusa Krista, Majka Božja i Majka Crkve, dakle osoba u koju čovjek može imati potpuno povjerenje.
9. Međugorske poruke – analizirane s točke gledišta modela kršćanskog života – posebno naglašavaju oblikovanje „čovjeka molitve“, „čovjeka koji moli srcem“. Ljudsko je srce mjesto posebnog susreta između čovjeka i Boga, a molitva srcem taj susret ostvaruje. „Molitvu srcem“ opisali su asketsko-mistički autori od IV. do XV. stoljeća, a prakticirali pustinjski oci i sveci tijekom cijele povijesti Zapadne i Istočne Crkve. Na taj je način Gospin poziv na „molitvu srcem“ upisan u tradiciju Crkve.
10. U Međugorju Marija pomaže da se preko njezinih poruka oblikuje „euharistijski čovjek“. Međugorska duhovnost

uključuje karakteristične elemente kao što su priprema za svetu Misu, duboko iskustvo Mise, duga molitva zahvale i klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu. Gospa od Euharistije naglašava potrebu za produbljanjem euharistijske duhovnosti koja je sukladna ne samo naučavanju Crkve i njezinoj tradiciji, nego i pastoralnim poticajima razdoblja poslije Drugog vatikanskog koncila i novijim dokumentima Magisterija. Crkva teži tome da Euharistija postane autentični izvor i cilj kršćanskog života.

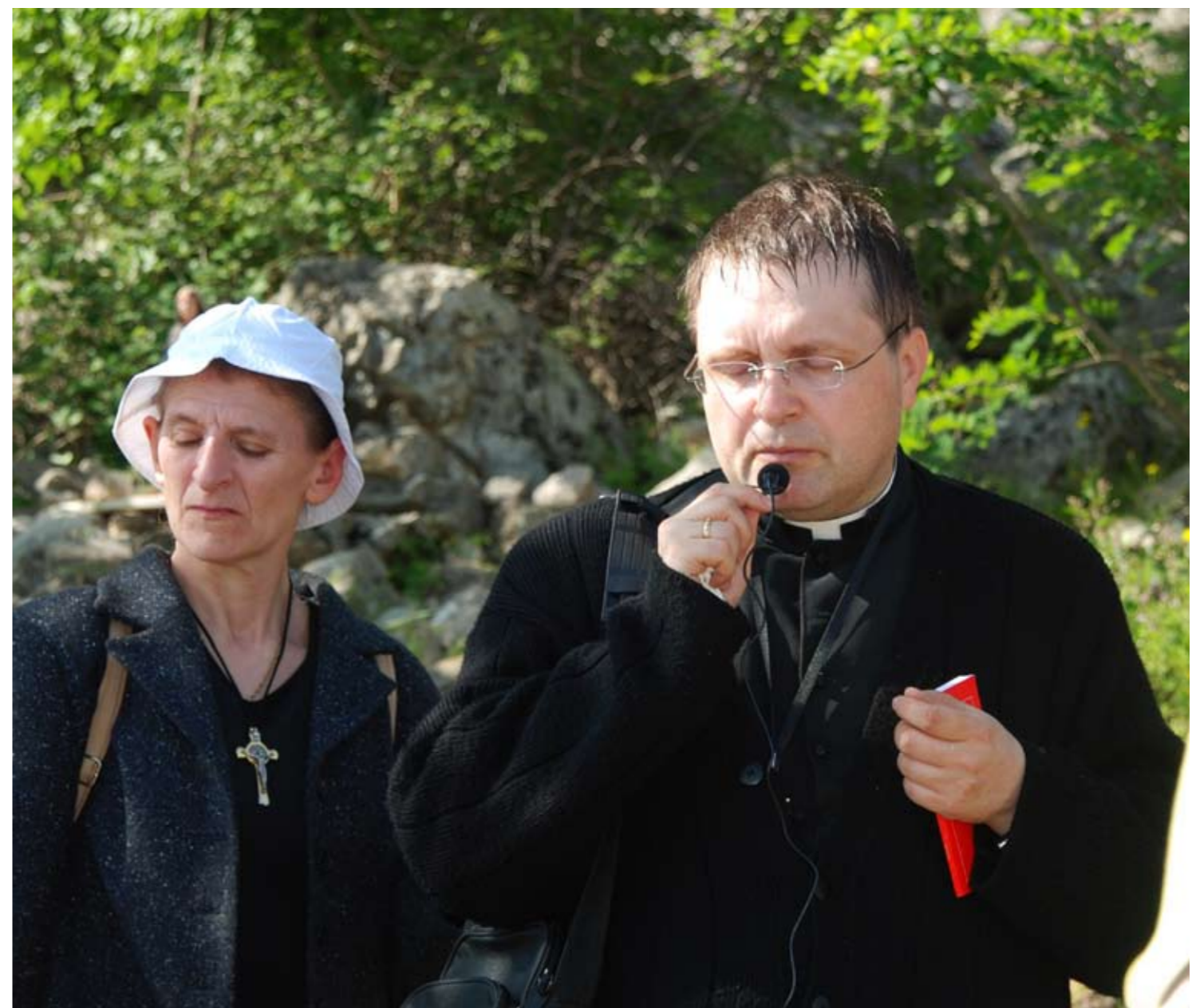
11. Gospine poruke daju uglavnom općenite upute, ali se mogu sažeti u nekoliko točaka koje se tiču temeljnih pitanja ljudskoga života:

- dostojan ljudski život
  - život sukladan Božjim zapovijedima
  - spasenje – vječni život ...
12. S pastoralnog gledišta vrijedi primijetiti da je život ljudi koji dolaze u Međugorje usredotočen na Euharistiju. Međugorje ne potiče turističke atrakcije nego je na poseban način usmjereno na večernju Misu. Nudi večernji ili noćni molitveni program, kao i klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom. Na taj se način preporuča Crkva usmjerena na najvažniji događaj – Euharistiju.
  13. Međugorje je nesumnjivo mjesto na kojem se odvijaju *događaji izvanrednog duhovnog i pastoralnog karaktera*,

događaji od velikog značenja za Crkvu. Činjenica je da stotine tisuća ljudi posjećuje Međugorje i da se u životu mnogih hodočasnika događaju duboke promjene koje su rezultat susreta s ozračjem u svetištu gdje mogu krenuti putem obraćenja, i neki se obratiti na katoličanstvo. Međugorje je poznato i kao „ispovjedaonica svijeta“, budući da vjernici tamo svakoga dana mogu primiti sakrament pomirenja.

14. Međugorje se opisuje i kao mjesto molitve na kojem stotine tisuća ljudi provodi dugo vrijeme u molitvi i susreće se s Bogom pojedinačno ili u molitvenim skupinama.

(S engleskog prevela Lidija Paris)

MEĐUGORJE JE RODNI KRAJ MOGA SVEĆENIŠTVA

Na 20. Mladifestu, međunarodnom molitvenom susretu mladih u Međugorju koji je postao jednim od najznačajnijih molitvenih okupljanja mladih današnjice, sudjelovao je i vič. Peter Nastran iz Slovenije. Duhovni poziv osjetio je u Međugorju i Kraljici Mira došao je zahvaliti uskoro nakon što je proslavio svoju Mladu Misu

Razgovarala Sanja Pehar

Na početku razgovora kažete nam kako se osjećate kao mladomisnik?

Osjećam se kao mladoženja na početku zajedničkog života, a u središtu je Bog koji nas sve združuje.

Kada ste osjetili duhovni poziv i kakav je bio Vaš put do svećeništva?

Kao dječak sam čuo da prijatelji moga starijeg brata idu na vjeronauk. Moj brat je bio kršten, a ja nisam. Da bih mogao pohađati sate vjeronauka, kršten sam u svojoj devetoj godini. Kasnije sam se i krizmao, ali nisam bio nimalo drukčiji niti pobožniji od ostalih dječaka svojih vršnjaka. Nakon krizme sam još neko vrijeme išao na Misu i, kako je običaj kod nas, ubrzo nakon primanja toga sakramenta prestao sam ići u crkvu. Nakon osnovne škole upisao sam srednju elektrotehničku školu i završio elektrotehnički fakultet.

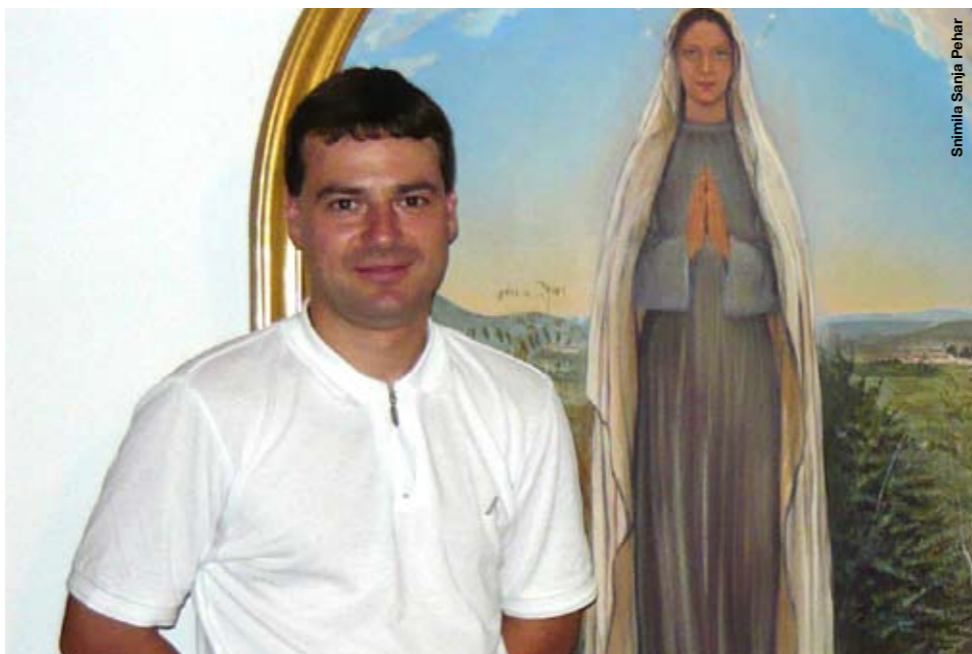
Je li se u Vašoj obitelji molilo?

Ne, kod kuće nisam imao vjerski odgoj niti sam se posebno zanimao za vjeru, tako da je moje zvanje Božji poziv, u njemu je jako malo ljudskoga. Pred kraj studija počeo sam se zanimati za Boga i vjeru. Ispovjedio sam se i počeo čitati duhovnu literaturu.

Tada ste došli u Međugorje?

Kada sam prvi put došao u Međugorje – bilo je to za doček 2002. godine – osjetio sam Božji poziv. Prije dolaska u Međugorje nikada nisam pomislio da bih mogao postati svećenik. Želio sam biti profesor na elektrotehničkom fakultetu.

Jednoga je dana u Međugorju nasuprot meni sjedio hodočasnik kojega nisam poznao. Rekao mi je da neću biti profesor nego svećenik, što me je jako dirnulo. Zatim sam bio na Podbrdu na Gospinu ukazanju. Tamo sam osjetio Gospinu na-

Snimila Sanja Pehar

zočnost, osjetio sam da je Marija živa, razgovarao sam s njom. Nakon ukazanja bio sam drugi čovjek.

Što se dalje događalo?

Kada sam se vratio kući, počeo sam moliti i postiti kako Gospa u svojim porukama od nas traži. Uskoro sam ponovno došao u Međugorje na Mladifest 2002. godine. Stao sam ispred ispovjedaonice i razmišljao: "Bože, ako želiš da postanem svećenik, reci mi to jasno i sljediti ću te". Ušao sam u ispovjedaonicu i svećenik mi je odmah rekao da me Bog zove i da ću postati svećenik. Nije me poznao i nije mogao znati o čemu razmišljam. Tada sam otišao u sjemenište i evo me, nakon sedam godina, dolazim kao mladomisnik.

Što Vam znači Međugorje?

Međugorje je rodni kraj moga svećeništva. Zahvalan sam Gospi i Isusu koji su moje blago i moja ljubav.

Što Vas zove u Međugorje?

Ovdje osjećam Gospinu nazočnost, primam milosti koje mi pomažu da s više ljubavi vršim Božju volju.

Kako gledate na ovaj festival?

Festival je veliki biser za mlade, ovdje čuju ono što kod kuće ne mogu čuti. Ovdje mladi dobiju jasnu sliku kako treba živjeti. Danas je teško svjedočiti vjeru jer mnogi uopće ne vjeruju da Bog postoji.

Kako ćete svjedočiti živoga Boga u svome svećeničkom životu?

Svoju svećeničku službu želim lijepo obavljati. Rado bih govorio o evanđelju onima koji ne idu u crkvu.

Poruka čitateljima?

Bisere koje dobivate od Boga čuvajte, njegujte i prenosite drugima da bi Bog mogao ući u svako srce. Vjera nam pomaže da ostanemo vjerni Bogu i budemo njegovi svjedoci.

PROPLAKALA SAM ...

Španjolska spisateljica Maria Vallejo Nagera o svom je obraćenju svjedočila na Mladifestu. Donosimo dijelove razgovora koji je snimila za slušatelje Radiopostaje "Mir" Međugorje i čitatelje Glasnika mira

Priredila Ivana Miletić

Ja sam prije svega supruga, pa majka i, na kraju, spisateljica. Diplomirana sam pedagoginja, autorica sedam romana koji su postali uspješnice. U Međugorje sam, na nagovor svojih prijateljica anglikanki iz Londona, prvi put došla 2000. godine. Tada nisam imala pravu vjeru, na krštenja i vjenčanja sam išla iz običaja, ali nikada zbog vjere. Kad sam došla u Međugorje, u meni se sve bunilo, čak sam mislila da su moje prijateljice lude. U mojoj zemlji Španjolskoj svi znaju za Lurd i Fatimu, ali mi nitko nikada nije govorio o Međugorju i mislila sam da je to još jedan način kako bi Crkva prikupila novac.

Hodočašće nije teklo bez poteškoća?

Tijekom putovanja svojim prijateljima sam pravila silne probleme i na sve sam se žalila. Već prvoga dana u Međugorju protestirala sam i činila probleme cijeloj skupini. Tražili su da s njima idem na Misu na engleskom u 10 sati, a ja sam im uzvratila kako je sve to dosadno, uzela sam fotoaparata i slikala naokolo. Kad je Misa završila, rekli su da će vidjelac Jakov govoriti na vanjskom oltaru. Budući da sam kći poznatog psihijatra u Španjolskoj, odlučila sam otići kako bih ga uhvatila u laži. Požurila sam prema vanjskom oltaru i tada se kod ispovjedaonice dogodilo obraćenje. Osjetila sam kako se najednom, kao u pokvarenom filmu, sve oko mene zaustavilo i osjetila sam glas Isusa Krista kako ulazi u moje srce. Krist mi je dopustio shvatiti kako me jako ljubi, kako isto tako ljubavi svaku osobu. Bila sam toliko iznenađena da sam pomislila da su mi stavili drogu u hranu. Ali iskustvo je bilo tako stvarno; iako Krista nisam vidjela, osjećala sam kako mi govori... Doživljaj je bio stvaran i živ, tako intenzivan da mi je zauvijek promijenio život. Bila sam potpuno zbunjena, nisam znala što mi se događa.

Otrčala sam do vanjskog oltara čuti što će Jakov reći i nikom nisam rekla što mi se dogodilo. Kada je Jakov počeo govoriti, proplakala sam, a nešto mi je u srcu govo-

Foto Danil

rilo da Jakov ne laže. Svi su mi govorili da sam dirnuta onim što Jakov govori, ali to nije bila istina, takva sam bila zbog onog što mi se dogodilo. Otada sam osjećala potrebu da ulazim u crkvu, a moje neznanje o Katoličkoj Crkvi bilo je potpuno. Budući da nisam mogla zaboraviti iskustvo koje mi se dogodilo kod ispovjedaonice, uhvatila sam se za svećenika koji nas je pratio u skupini, da me on poučava o katoličkoj vjeri. Što mi je više objašnjavao značenje svete Mise, sve sam se više zaljublivala u Krista. Tada sam počela svakoga dana ići na Misu, a kad je prošlo nekoliko mjeseci osje-

tila sam potrebu da se ispovjedim. Danas svakoga dana idem na sv. Misu i pričest i to su dva stupa koje mi je Gospodin darovao u Međugorju – ispovjed i pričest – a rezultat moga iskustva duboka je zaljubljenost u Krista.

Niste prestali pisati?

Napisala sam sedam romana. Prvi, koji sam napisala godinu dana prije svoga obraćenja, bio je gotovo bezbožnički. Taj roman je bio na petom mjestu za najvažniju književnu nagradu u Španjolskoj. Književni kritičari su pisali da sam otkrila u književnosti. Nakon obraćenja sam vratila prava na knjigu i izmijenila joj kraj, koji je u ovoj verziji dobro završavao. Nakon toga su književni kritičari počeli govoriti kako jako loše pišem. Otada sam napisala još šest romana i svi su posvećeni Gospodinu; to su priče stvarnih ljudi o stvarnim događajima. Kritičari sada kažu da sam najgora spisateljica u Španjolskoj a, paradoksalno, najviše se prodaje mojih knjiga. Jedan roman već je tiskan u 26 izdanja. Osjećam da mi je Gospodin dao dar pisanja i ostatak svog života želim ga koristiti za njega. Ne zanima me pišem li dobro ili loše, zanima me napor koji ću, pišući, uložiti za Njega. Ne zanima me hoću li prodati malo ili mnogo knjiga, zanima me samo taj dar za Njega.

Možemo li očekivati izdanja na hrvatskom jeziku?

Dvije uspješnice su prevedene na engleski, a jedna na francuski. Želja mi je da budu prevedene i na hrvatski.

Je li se promijenio i Vaš život supruge i majke?

U potpunosti. I prije sam bila dobra supruga i majka, ali od mog obraćenja ljubav prema supruzi i djeci se osnažila. U mom svagdanu na prvom je mjestu Gospodin i svakidašnji odlasci na sv. Misu i pričest, a onda dolazi moja obitelj. Sada zatvaram jedan dio svoga života koji je trajao deset godina. Tijekom tih godina, u Španjolskoj su govorili da sam se drogirala, da lažem, da sam sve izmislila. Plakala sam zbog toga, ali sam bila i sretna jer sam vidjela da mnogi ljudi preko mojih knjiga dolaze ovamo. I sada sam sretna jer sam vidjela da su Španjolci počeli dolaziti, među njima i svećenici. Osjećam da me je Gospodin doveo do kraja jedne etape, i da vjeru koju imam trebam širiti u Španjolskoj, a plodove koje nosim iz Međugorja dati svojim sugrađanima.

OSAM STOLJEĆA FRANJINE KARIZME

Još za Franjina života u Redu su se počela rađati oprečna gledišta oko života u potpunom siromaštvu. Jedni su htjeli ostati kod prvobitne strogosti obdržavajući potpuno propise, a drugi su, među njima i Ante Padovanski, mislili drugačije. Budući da nije bilo dogovora, pitanje je izneseno pred Sv. Stolicu. Papa Grgur IX. izdao je 1230. bulu „Quo Elongati“ kojom odlučuje kako *Oporuka* sv. Franje ne veže Red životno te kako braća nisu dužna držati sve evanđeoske savjete, nego samo one koje Pravilo izričito navodi

fra Miljenko Šteko

U svom drugom *Životopisu*, u trećem broju, Toma Čelanski u najkraćim crtama opisuje život svetoga Franje: „Franju, slugu i prijatelja Svevišnjega, kojem je božanska providnost nadjenula ovo ime, da ubrzo po tom posebnom i neobičnom imenu dobar glas o njegovoj službi postane poznat cijelom svijetu, vlastita je majka nazvala Ivan, jer je od sina srdžbe, rodivši se iz vode i Duha Svetoga postao sinonom milosti.“ A pri kraju, u 217. broju, Čelanski opisuje i sam kraj života sv. Franje riječima koje se čitaju po franjevačkim zajednicama u poznatom *Obredu Preminuća*: „Zato je ono malo dana što su ga dijelili od smrti upotrijebio za pohvale, i svoje nadasve ljubljene učenike je poticao da s njim slave Krista. (...) I tako je došao čas, pošto su se na njemu ispunila sva Kristova otajstva, te je sretno odletio k Bogu.“

Franjo je u listopadu te 1226. godine prešao *Ocu milosrda* i ostavio nemjerljivo naslijeđe karizme koja traje evo punih osam stoljeća. Još za njegova života Red se proširio po gotovo čitavoj Europi, navješćujući puku Božjemu pokoru i mir. Braća su redovito, iako ne uvijek, dobro primana, jer su svojom miroljubivošću i jednostavnim propovijedanjem osvajala srce puka. Bonaventura u sedmom broju *Velike Legende* piše: „Mnogi su također, ne samo potaknuti pobožnošću nego i raspaljeni željom za Kristovim savršenstvom, prezreli svu ispravnost svjetovnih stvari i slijedili Franjine stope. Danomice su se množili i ubrzo stigli do nakraj zemlje. Sveto ih je, naime, siromaštvo koje su nosili kao jedino blago osposobljavalo da budu spremni za svaku poslušnost, da u naporima budu izdržljivi i za putovanja nesmetani. A jer nisu imali ništa zemaljsko, ni u što nisu bili zaljubljeni, zato se nisu bojali da će nešto izgubiti. Svuda su se osjećali sigurnima; nisu se strašili ničega, nije ih morila nikakva briga.“ Red se dijelilo na provincije, a provincije, ovisno

o prostoru i brojnosti, na kustodije, a sve opet na dvije velike pokrajine: Prigorsku (Cismontana) i Izagorsku (Ultramontana). Prvoj je pripadala Italija, sve zemlje istočne Europe, Poljska, Ugarska i Austrija, a drugoj: sjeverni i zapadni dio Europe – Francuska, Španjolska, Njemačka, te kasnije Amerika. Razdioba i ustroj provincija ostao je do petnaestoga stoljeća, a kasnije će doći naziv „vikarije“ (naša područja pripadala su Bosanskoj vikariji).

Razlike oko radikalnog siromaštva

No, s druge strane, još za Franjina života, u Redu su se počela rađati oprečna gledišta oko života u potpunom siromaštvu. Naime, kako je život malo-pomalo iz putničkoga, bez stalnoga boravišta, prerastao u stalnost boravišta i dužnosti, javljale su se i neke materijalne potrebe. Nije bilo lako obdržavati radikalno siromaštvo i u misijskim pothvatima koji su zahtijevali barem minimalnu materijalnu sigurnost.

Dok je bio živ Franjo, braća su se mogla njemu obratiti za sve i tražiti savjet. No, nakon njegove smrti nije bilo autoriteta koji bi takvo što mogao odlučiti, budući da je Franjo zapisao: „I strogo pod poslušnost naređujem svoj svojoj braći, klericima i neklericima, da ne unose u Pravilo i u ove riječi tumačenja, govoreći: Tako se ima shvatiti. Nego kao što je Gospodin meni dao da jednostavno i čisto kazujem i napišem Pravilo i ove riječi, tako ih i vi jednostavno i čisto shvatite i svetim djelima opslužujete do konca.“ (*Oporuka*) Ipak, jedni su htjeli ostati kod prvobitne strogosti obdržavajući potpuno propise, a drugi su, među njima i Ante Padovanski, mislili drugačije. Budući da nije bilo dogovora, pitanje je izneseno pred Sv. Stolicu. Papa Grgur IX. izdao je 1230. bulu „Quo Elongati“ kojom odlučuje kako *Oporuka* sv. Franje ne veže Red životno. Potom pojašnjava kako braća nisu dužna držati sve evanđeoske savjete, nego

samo one koje Pravilo izričito navodi. Glede uporabe novca, papinska bula određuje instituciju glasnika „*Per nuntios*“. Te bi glasnike birala braća, a oni bi mogli primati i trošiti novac za njihove potrebe. Bulom ostaje odredba o neposjedovanju, ali se dopušta korištenje kuća, pokućstva i knjiga. Naravno, neki su ovo primili s olakšanjem, a drugi kao izdaju ideala sv. Franje.

Novi ogranak - novi povratak na izvornost sv. Franje

Na Općem saborištu braće u Rimu 1239., umjesto fra Ilije za generala je izabran fra Albert iz Pise, prvi svećenik u toj službi. Nakon njega slijedi fra Haymon de Faversham, a 1257. izabran je Bonaventura koji će donijeti novi zamah i novo usmjerenje Redu. Za njegovo vrijeme napisane su i prve *Generalne Konstitucije* (Narbonne, 1260.) Unatoč prihvaćanju Konstitucija od većine braće, mnogi su i dalje zastupali doslovno tumačenje *Pravila* i obdržavanje prvobitnog načina života u potpunom siromaštvu. Oni su se prozvali „spirituales“ – duhovnjaci – i to u više pravaca kao što su klareni i celestini ili, pak, fraticelli, koji su i najstrože živjeli. Ipak, najveći dio braće, nazvan „opservantima“ – obdržavateljima, prihvatio je i živio upute Generalnih Konstitucija. Svakako tu valja spomenuti sv. Antu Padovanskoga, bl. Aleksandra Haleškoga, te Bertolda Regensburškoga.

Slijede nova papinska tumačenja *Pravila* i dekret „*Exivi de paradiso*“ iz 1312., u kojem se taksativno nabrajaju sve odredbe *Pravila* koje braću vežu pod smrtni grijeh. Papa Ivan XXII. pozvao je oko Duha 1317. u Avignon Anđela Klarenskoga, Ubertaina iz Casale i drugih 64-cu braće kojima izdaje naredbu „*Quorumdam exigit*“, te rješava, „na mnogo načina“, obdržavanje Konstitucija Reda.

U 15. st. imamo još jedno ime: „konventualci“ – oni su mogli živjeti u većim

samostanima – što i sam naziv „conventus“ kaže, za razliku od malenih samotišta, eremitorija u kojima su živjeli opservanti. Papa Leon X. je bulom „*Ite et vos*“ od 29. svibnja 1517. odijelio konventualce od opservanata koji se od sada zovu jednostavno „*Ordo Fratrum Minorum*“ – Red manje braće (do 1897. s dodatkom „*Regularis Observantiae*“). Slijede, potom, u XVI. stoljeću brojne druge reforme koje će iznjedrili nove ogranke (diskalceati ili alkantarini, rekolekti i reformati), te nastati još jedan značajan red u bogatoj Franjinoj karizmi, kapucini, koje je kanonski odobrio Klement VII. bulom „*Religionis zelus*“ 2. srpnja 1528.

Uz ove redove, već otpočevši Franjina obraćenja neki su kršćani u svijetu pokušavali slijediti njegove primjere i pouke ili pak tražiti savjete. Čelano piše: „Potaknuti njegovim propovijedanjem, načinom života, Pravilom i naučavanjem, obnavljali su se vjernici Crkve Kristove obaju spolova. (...) Svima je davao upute za život i svakom je staležu pokazivao istinski put spasenja.“ (1Čel 37)

Legenda Trojice drugova svjedoči kako su muškarci i udane žene pristupili u red koji nosi ime pokore. Tako je nastao *red pokornika*, a tradicija uzima kako su braćni par Lukezija i Buonadonne iz Poggibosia bili prvi trećari koje je primio sam sv. Franjo. Uz ovaj treći red koji se danas dijeli na *samostanski treći red* i *franjevački svjetovni red*, franjevačkoj karizmi pribraja se i *red klarisa*, *Siromašnih gospođa*, koje je utemeljila Klara Asiška. Sve je ovo, i brojne druge stvarnosti, veliko stablo franjevačke obitelji koja već osam stoljeća nalazi svoje nadahnuće i nastoji živjeti Evanđelje po uzoru na sv. Franju iz Asiza. U ovom kratkom prikazu nemoguće je dotaknuti sve odražaje ove bogate karizme, ove povijesti milosti i spasenja što ga je Gospodin upisao po tolikim životima. Ovo je samo kratki pregled koji, baš zato što je kratak, na prvi pogled čitatelju može izazvati začuđenost i osupnutost činjenicom da Red koji nosi geslo „Mir i dobro“ u svojoj povijesti nosi ovalike razdiobe. No, ako

se malo bolje osluhne povijest tih rađanja, onda postaje jasno da je svaki novi ogranak želio i novi povratak na izvornost Franje Asiškoga. Svaka kriza radala je nove preustroje kao odgovore karizme koja je živa. I danas živi, nada se i raste! Kada bi prestala snaga povratka na izvore, prestala bi i potreba postojanja.

Znamo da se poganski svijet u prvim stoljećima oduševljavao kršćanstvom osobito radi „radosti“ kršćana, radosti ljudi koji su, oslobođivši se svoje sudbine, upoznali Oca na nebesima koji ih neizrecivo voli. Čovjek je u Kristu upoznao Boga koji ga ljubi. Franjo živi upravo tu stvarnost i zrači je oko sebe. I zato su ga mnogi slijedili. Njegov tako siromašan i izmučen život, njegova poniznost, onemogućavali su, s jedne strane, da radost dolazi od zemaljskih dobara, a s druge strane su bili svjedoci da je njegova radost bila radost u Bogu. Ljude je privlačila i privlači ta radost koju, ne oviseći od zemaljskih dobara, ne može umanjiti ni njihova uskraćenost!

FRANJO ZA DRUGO VRIJEME

Sve dok budemo otklanjali svoj pogled od svoje ili gube drugih oko nas, dok ju budemo pokušavali ignorirati i sakriti, put unutarnje slobode, put obraćenja i novog života bit će nam zatvoren

s. Dominika Anić

Jedan od najzanimljivijih svetaca u povijesti kršćanstva i jedan od najvećih ljudi u povijesti čovječanstva svakako je Franjo iz Asiza. U svom odnosu s Isusom iz Nazareta, ali i po svom odnosu sa svim Božjim stvorenjima, Franjo je netipičan svetac. Kako je to kod njega počelo? Kako se i kada Bog tako radikalno upleo u njegov život i vodio ga jedinstvenim putem?

Gubavčev poljubac

Najznačajniji događaj u Franjinu životu čini se da je bio susret, zagrljaj i poljubac gubavca koji mu do tada bijaše oduran. Taj poljubac izazvao je u Franji neočekivani preokret, i upravo opisom ovoga susreta započinje on svoju oporuku. Zaustavljanje pokraj onoga koji mu bijaše odvratno otvara Franji novi put slobode. Tu se sam Bog upleo u određenje Franjina daljnega hoda i on više nije mogao uzmaknuti. Bio je, jednostavno, uhvaćen u svojoj čežnji, uhvaćen u zagrljaj s gubavcem, u zagrljaj sa životom. Kao da mu se u gubavcu objavio i Raspeti s križa iz crkve sv. Damjana.

I Franjo je sa svoje strane učinio mnogo: sišao je s konja, pobijedio je svoje gnušanje prema gubavcu. Bio je to Franjin ulazak u bolni proces metanoje, osobnog obraćenja koje će trajati cijeli njegov život. Franjo je doživljavao obraćenje kao čin apsolutne vjere. Duboko je slutio kako obraćenje uvijek uključuje unutarnji „prevrat“. I on se doživio pozvanim proživjeti taj preokret. Susrećući gubavca, kao da iznutra doživljava da ga Bog kuša. Zato bez ikakvih dodatnih misli sjaha s konja. Sjahati s konja bio je znak poniznosti i spremnosti započeti iznova, ući u proces unutarnje preobrazbe na koji ga Gospodin poziva.

Poljubac gubavca uvodi ga u posve novi svijet unutarnje slobode. Sad Franjo raskrižuje sve svoje sputanosti, od sada može zagrliti sva stvorenja. I upravo susret s gubavcem će najdublje obilježiti Franjin daljnji hod s Gospodinom.

Svatko od nas, svaki čovjek, ima neke svoje značajne susrete, neke svoje „gubavce“ od kojih se gnuša, od kojih otklanja pogled, od kojih strahuje ili postaje

je tjeskoban u njihovoj blizini. To su oni koje bismo najradije zaobišli jašući ponosno na nekom svom „konju“. Ali oni su možda došli na naš put da nam dadnu šansu za čin apsolutne vjere, da nam pomognu pobijediti naš strah i sram, naše gnušanje i prezir, da nas dovedu do uvida kako je nužno sjahati s „konja“ ma što to bilo, ostaviti visine i sigurnost, zagrliti stvarnost života kakva jest, pomiriti se sa svojim „gubavcem“, poljubiti ga. Onda će se zasigurno i nama otvoriti novi, neslućeni putovi života s Bogom i s drugima.

Sve dok budemo otklanjali svoj pogled od svoje ili gube drugih oko nas, dok je budemo pokušavali ignorirati i sakriti, put unutarnje slobode, put obraćenja i novog života bit će nam zatvoren.

Kontinuitet Franjina sazrijevanja

Nije sveti Franjo poslije spomenutog zagrljaja i poljubca s gubavcem sebe doživljavao osobito svetim. On je tek postao svjestan da je sve što ima primio od Boga i da sve to treba staviti njemu na službu živeći život u zahvalnosti i radosti. Franjo

je iskusio da poslije tog sudbonosnog poljubca više ništa ne može biti isto. Povratka nema. Pred njim se otvorio dug – kasnije će se vidjeti i mukotrpan – put življenog obraćenja. Ali on se nije uplašio, znao je da je Božji naum u ljudskom životu povezan s kontinuitetom životnoga puta i da Bog na tom putu ostaje uvijek vjeran čovjeku, vjeran svojim obećanjima. I Franjo bez dvojbe stupa na taj put, zauvijek pogođen čežnjom za puninom života, obuzet milošću susreta s gubavcem. I toga će se Franjo uvijek sjećati. Uvijek će govoriti o tom susretu, ne o stigmama, ne o nekim drugim mističnim događajima koji bi, prema našim zaključivanjima, trebali biti jače svjedočanstvo njegove svetosti nego što je to poljubac gubavca.

Nenadani početak, taj poljubac određuje sav njegov daljnji put, kako onaj unutar-nji tako i vanjski. Franjo postaje svjestan

Franjino srce nije poznavalo selektiranje na zle i dobre, na korisne i nekorisne, na poželjne i nepoželjne... on je poznavao samo jedne: Božja stvorenja. To je Franjina veličina. Vidjeti Boga u svemu, u svima. Kako velik ideal!

svoga novog izabranja i nastavlja u kontinuitetu svoje sazrijevanje u ljubavi i svetosti. Izabranje novoga puta, prepoznavanje Isusa u gubavima svih vrsta, bilo je radikalno i nijedna druga vrjednota u usporedbi s tim izabranjem od Boga i njegovim izborom nije bila dostatna, gubila je snagu privlačnosti. Cijeloga života Franjo je ostao vjeran dvjema spoznajama: onoj prvoj – nužnosti trajnog obraćenja, i onoj drugoj – Božjega izabranja i svojega izbora.

I svatko od nas je pozvan da postane svjestan tih dviju činjenica. I naš je život proces koji nam omogućuje da živimo u stvarnosti trajnoga obraćenja prihvaćajući svoj poziv, svoje zvanje, bilo ono obiteljsko, redovničko ili neko drugo. Takva spoznaja može nam pomoći da postignemo jedinstvo života u radosti i ostvarenju nas samih. Franjo je ostao vjeran svomu obraćenju, svladavao je kušnje bijega i povlačenja i zato je postao sjajnim primjerom nasljedovanja Isusova evanđelja. Predao mu se zauvijek.

A mi? A ja? Koliko smo odlučni ostati uz svoje izabranje i uz svoje izbore unatoč svim preprekama? Koliko smo se spremni žrtvovati kako bismo ostali na svome putu? Jesmo li i koliko spremni proživjeti svoje obraćenje sve do smrti, ne uzimati ga više natrag? Jedina ispravna odluka je, dakle, ostati uz početno obećanje, ali ne stajati pasivno, nego stvaralački vjerno živjeti svoje izabranje, Božji poziv, i naš izbor u neprestanom sazrijevanju.

Jedno sa svim stvorenjima

Franjo se nije uklanjao životu, ljudima, drugim stvorenjima. On ih se nije bojao, nije ih smatrao pokvarenim, opasnim. Od poljubca s gubavcem, te kategorije i kvalifikacije Franjo, jednostavno, nije poznao. Prepoznao je samo dobrotu i ljepotu u svim stvorenjima, i zato je imao duboku potrebu sa svima razgovarati, sve ih poticati na zahvaljivanje, na davanje slave Stvoritelju. Zasigurno je Franjo ispadao

jako smiješan u očima stisnutih i neslobodnih duša. Znamo da je izazivao i podsmijeh i ruganje onih koji u vlastitoj skučenosti nisu mogli dokučiti bogatstvo siromaštva i beskrajne slobode duha u kojima se kretala Franjina duša. Ali on im nije zamjerio, nije mogao, nije znao. Ono čega mu je bilo puno srce, izaravao je svukud oko sebe. Dakako, nije to tek hinio, on je to i živio.

Da je razgovarao s pticama, propovijedao ribama, sprijateljio se s vukom i haljinu podijelio sa siromahom... nisu to tek neke zabilježene i vesele legende, već jedna drukčija istina koju je živio. Franjino srce nije poznavalo selektiranje na zle i dobre, na korisne i nekorisne, na poželjne i nepoželjne... on je poznavao samo jedne: Božja stvorenja. To je Franjina veličina. Vidjeti Boga u svemu, u svima. Kako velik ideal!

Franjo je proživljavao posvemašnje sebedarje bez ograda, bez obrana, bez uvjeta i bez pridržaja i zato je mogao razumjeti svako stvorenje i ono njega. A mi? Mi smo sapeti svakovrsnim predrasudama i ropstvima. Od onih najdubljih, unutarnjih, koje vješto skrivamo, do onih koje svi mogu vidjeti. Kao da nas više ne može oduševiti vedrina neba, svježina dana, fijuk vjetra, kriještanje vrana ili cvrkut vrabaca ... jer nam sve smeta jer smo postali toliko razdražljivi i kritizerski raspoloženi da bi nas i ptice trebale pitati kada mogu zapjevati. A o daru vremena da i ne govorimo. Ako je toplo, kukat ćemo: Joj kako je vruće i neizdržljivo. Ako je hladno: Bože, kad će ljeto. Ako pada kiša, onda smo depresivni i priželjukujemo sunce. Tako nam je teško ugoditi. Sveti Franjo je zahvaljivao za svako vrijeme. Svako vrijeme je dobro vrijeme ili, kako bi on rekao, „drugo vrijeme“, ali jednako vrijedno da nas potakne na zahvaljivanje Stvoritelju i prepoznavanje Isusa u svojim gubavcima.

Kako smo samo daleko od pogleda Asiškog sveca ili, je li ovo drugo vrijeme!?

KROZ SVOJE OZDRAVLJENJE SAM SHVATIO KOLIKO JE ŽIVOT DRAGOCJEN

Naš gost je Colm Cahill, osamnaestogodišnji mladić iz Jerseya u Engleskoj. U djetinjstvu je, prije jedanaest godina, stradao u teškoj prometnoj nesreći. Nakon toga, više u bolnici negoli kod kuće, stanje se sve više pogoršavalo. No, zahvaljujući molitvama Kraljici Mira, Colm je danas dobro, o čemu svjedoči u ovom razgovoru

Privedila Sanja Pehar

U sedmoj godini doživio sam tešku prometnu nesreću. Bio sam u automobilu s tatom. Iza nas je jurio kamion, udario nas i gurnuo s ceste. Zbog ozljede koju sam zadobio u toj nesreći, počeo sam imati napadaje slične epileptičkima. Moje zdravstveno stanje bilo je sve teže, imao sam halucinacije i paranoične napadaje. Svakoga dana sam primao koktele lijekova, ali nije bilo rezultata. To je jako utjecalo na moj društveni život.

U jedanaestoj godini sam imao svakodnevno nekoliko napadaja, sve više sam bio u bolnici. Teško je bilo zadržati prijatelje, cijeli život mi je bio okrenut naopako. To je bilo najusamljenije razdoblje moga života. Iako su mi mnogi pomagali, osjećao sam se potpuno izoliranim.

Nije bilo naznaka poboljšanja?

Nije bilo promjena, dapače, u trinaestoj godini sam bio u kritičnom stanju, život mi je bio u opasnosti. Budio sam se često u šok-sobi u ambulanti, nesvjestan kako sam tamo dospio. Poslije napadaja bio sam opasan i za sebe i za okolinu. Moji roditelji i liječnici su se s tim stalno suočavali.

Jednoga dana, tijekom tih stanja, pozvali su svećenika u bolnicu da mi da bolesničko pomazanje. Sjećam se da je u sobu ušao visok čovjek, s osmijehom na licu. Ostavljao je dojam da mu je stalo do mene. Bio je to svećenik Peter Glas, koji me blagoslovio i ubrzo otišao.

Što se dalje događalo?

Nakon nekoliko tjedana stanje se stabiliziralo i vratio sam se kući. Svećenik nas je pozvao kod sebe da pogledamo film. Ne sjećam se radnje filma jer sam cijelo vrijeme imao napadaje.

Kasnije mi je svećenik rekao da je bio šokiran napadajima i da je shvatio da treba nešto učiniti. Došao je jednoga

foto ICMM

dana k nama kući. Rekao mi je da ide u jedno mjesto koje se zove Međugorje i da tamo želi moliti za mene. Htio je moliti, ne samo za mir, nego za ozdravljenje duše i tijela, za potpuno novi početak. Ozbiljno me pogledao i rekao da moram moliti.

Nikad prije nisam čuo za Međugorje. Bio sam u bezizlaznoj situaciji, nisam imao što izgubiti i rekao sam da ću moliti. Tjedan dana se nisam čuo s ovim svećenikom, a onda je on mojoj majci poslao poruku da se nalazi u Međugorju. Rekao je da će moliti te da i mi molimo u isto vrijeme kod kuće.

Poslušali ste?

Da. Bilo je to 21. svibnja. Za vrijeme ručka smo dobili poruku da će te večeri u

Međugorju biti ukazanje u 22 sata, odnosno u 21 sat u Engleskoj. Rekao mi je da odem na mirno mjesto i molim u to vrijeme. To je za mene bio težak dan, imao sam jaku glavobolju. U 21 sat sam otišao u vrt, rekavši roditeljima da želim biti sam. Inače, nikada me ne puštaju samoga, ali su me te večeri pustili. Uzeo sam nekoliko svijeća i stavio križ na klupu da bih se imao pred čim moliti. U 21 sat bio sam u molitvi i nešto se počelo događati. Vjetar je stao, promet se utišao i vladala je potpuna tišina. Bilo me je strah, ali sam nastavio moliti. Otvorio sam oči i vidio da se svijeće gase, jedna po jedna. Osjetio sam nešto što nikad prije nisam, neizreciv mir i snagu koju nikad nisam imao. U tom sam trenutku čvrsto vjerovao da se nešto dogodilo. Bio sam prestrašen i ušao sam u kuću.

Osjetili ste promjenu?

Deset minuta nakon molitve shvatio sam da glavobolje, koje sam sedam godina imao neprestano, više nisu tu. Nestale su. Svećenik me izvjestio kako je bilo na ukazanju, rekao je da je Gospa molila za bolesne ljude i na nakane hodočasnika. Nikad nisam bio tako sretan. Tako je počelo. Sljedećeg dana nisam imao napadaje, ni dan nakon toga, ni tjedan, ni mjesec... Liječnici su shvatili da se nešto čudno dogodilo.

Vlč. Peter se vratio iz Međugorja, ali još uvijek nismo bili svjesni kako je Gospa učinila veliku stvar. Liječnik, koji nije vjernik, ustanovio je da se dogodilo nešto što on ne može shvatiti i objasniti. Godinama sam uzimao koktele lijekova i nisam to mogao prekinuti odjednom, nego smo ih postupno smanjivali. Sljedeće godine došao sam u Međugorje zahvaliti Gospi i odonda sam potpuno zdrav.

Kako gledate na svoje ozdravljenje?

To je ljubav Majke, koju čovjek ne može shvatiti. Nisam išao u crkvu, nisam bio vjernik, ljutio sam se na Boga. Ljudski razum to ne može shvatiti. Znam kako sam živio nekad i kako živim sada. Nakon ozdravljenja je trebalo naučiti živjeti, ovo sad je neizrecivo više i zahvalan sam Gospi na tome.

Što se nakon Vašeg ozdravljenja promijenilo u Vašoj obitelji?

Vjera se u mojoj obitelji uzdigla na razinu koja je prije bila nezamisliva. Moja obitelj se obratila. Ne mogu reći da smo sveci, ali smo postali svjesni Božje prisutnosti.

Imate 18 godina, nakon višegodišnje teške bolesti ponovno živite normalnim životom. Što biste poručili mladima?

Nemojte zanemariti što vam Bog daje. Zbunjujuće su ponude mladima u današnjem svijetu. Danas kažu da je to ljudski život, ja bih rekao da je to degradacija ljudskog života. Kad dođeš u Međugorje, vidiš tko je Bog i shvatiš tko si ti kao osoba. Mladi, izgradite vrijednosti koje predstavljaju svetost života. Kroz svoje ozdravljenje sam shvatio da je život dragocjen.

Što vam znači Kraljica Mira?

Ona mi je dala život. Bez Kraljice Mira, bez ovoga mjesta, vjere koja ovdje vlada i ljudi koji ovdje mole, ne bih bio živ. A iz zahvalnosti Gospi, u Međugorje ću dolaziti kad god mogu i dokle god mogu.

snimio Tvrtko Bojić

BOŽE, DOBRI OČE

Bože, dobri Oče, budi blagoslovljen povjerenje! Neka pobijedi nada gdje se uvrijedilo beznađe! Neka pobijedi život gdje je smrt je u ovoj dolini suza, unatoč svim po grijehu zavlada!

poteškoćama, pozvao na potpunu radost i ostvari. Budi blagoslovljen, Oče, jer ćeš uslišati molitvu svoga Sina i dati nam potpunu radost. Otvori naše srce svojom ljubavlju onoj radosti koju Marija, Tvoja ponizna službenica, želi s nama podijeliti. Svojom ljubavlju nas, Oče, oslobodi svakog zla i grijeha, da u svojem srcu mogemo nositi pobjedu koja se ostvarila u srcu Tvoga Sina i njegove Majke Marije. Neka pobijedi ljubav gdje je mržnja! Neka pobijedi vjera gdje je nevjera! Neka pobijedi povjerenje gdje se uvuklo ne-

Daj nam milost ljubavi i snagu Duha Svetoga da od sada radimo više za Tebe i Tvoje kraljevstvo mira, pravde, ljubavi i istine, života i svjetlosti. Oprosti nam što smo više sudraživali s ovim svijetom, zaboravljajući Tvoje kraljevstvo.

Hvala Ti, Marijo, za Tvoju nazočnost i Tvoj majčinski blagoslov. Neka nas Tvoj blagoslov prati na našem zemaljskom putu te se jednom s Tobom i sa svima svetima radujemo u vječnoj ljubavi i uživamo radost nebeske slave. Tako neka bude!

fra Slavko Barbarić

DUH MEĐUGORJA STRUJI BEČOM

„Zahvalimo Gospodinu što preko njegove Majke toliki ljudi nalaze put prema Božjoj ljubavi, što se događaju tolika obraćenja, što ljudi ponovno idu na ispovijed i rastu u ljubavi prema Euharistiji. Dolazi do pomirenja u obiteljima, ljudi ozdravljaju od droga i drugih ovisnosti. Velik je dar što Majka Božja želi biti tako blizu svojoj djeci“, kazao je bečki nadbiskup kardinal Schönborn

dr. Oktavian Eiselsberg

Utorak 15. rujna 2009., na blagdan Gospe Žalosne, duh Međugorja strujao je bečkom katedralom svetoga Stjepana ispunjenom do posljednjega mjesta. Kao i prošle godine, tisuće ljudi iz cijele Austrije, pa i šire, došli su u Beč da bi sudjelovali na molitvenom susretu za mir u svijetu. Molitvenom susretu prethodila je devetnica koju su animirale razne molitvene skupine i redovničke zajednice koje su svake večeri u katedrali molile za uspjeh ove molitvene večeri, kao i na nakane nadbiskupije.

Moto ovoga susreta bio je „Poruka za tebe!“ a brižljivo su ga pripremile skupine „Oase des Friedens“, „Gebetsaktion Maria-Königin des Friedens-Međugorje“ te „Jo-

hannesgemeinschaft des Souveränen Malteser Ritterordens“. Posebni počasni gost bila je Marija Pavlović-Lunetti, jedna od šestero danas već odrasle međugorske „djece“ koja tvrde da im se od 24. lipnja 1981. ukazuje Majka Božja.

Djela ljubavi prema bližnjemu i iscjeljenja

Program je počeo već u 16 sati hvalospjevom i osobnim svjedočanstvima ljudi koji su po molitvi Majci Božjoj doživjeli iscjeljenja ili bili potaknuti na djela ljubavi prema bližnjemu. Magnus MacFarlane-Barrow svjedočio je kako ga je Međugorje potaknulo na osnivanje humanitarne organizacije koja svakom djetetu na svijetu želi omogućiti jedan to-

pli obrok dnevno. „Znam da ovo možda zvuči ludo, ali još je luđe to što i danas milijuni djece moraju umrijeti jer nemaju što za jesti“, objasnio je mladi Škot zahvaljujući čijoj humanitarnoj organizaciji „Mary's Meals“ 375.000 djece u najsiromašnijim zemljama svijeta svakoga dana dobiva jedan topli obrok. „Danas možemo u Malaviju, na primjer, s manje od 10 eura hraniti jedno dijete tijekom cijele godine. Posvuda se time postiže isti učinak: nahranjena djeca vraćaju se u školu.“

Georg Pospischil iz Austrije posvjedočio je da je njegova supruga ozdravila od teške bolesti jetre zahvaljujući njegovom sudjelovanju na prošlogodišnjem međugorskom

foto Gebetsaktion Beč

foto Gebetsaktion Beč

foto Gebetsaktion Beč

molitvenom susretu u bečkoj katedrali, i njegovoj usrdnoj molitvi Majci Božjoj. „Vidjelac Ivan u katedrali je imao ukazanje, poslije kojega je rekao da Bog želi ozdraviti sve ljude. Mislio sam: ako on tako kaže, onda u to moram vjerovati, i te sam večeri zapisao u svoj dnevnik: Čvrsto vjerujem da će moja žena ozdraviti.“

Poziv na povratak Bogu

U katedrali ispunjenoj do posljednjega mjesta Marija Pavlović-Lunetti svjedočila je kako se njezin život promijenio zbog svakidašnjih ukazanja Majke Božje. „Nitko od nas nije mogao ni sanjati o nečem takvom. Pitali smo se: zašto smo baš mi izabrani za takvu milost? Nismo najbolji. Gospa nas je pozvala na obraćenje. Svakim je danom naša molitva postajala dublja i snažnija. Počeli smo praviti žrtvice na Gospine nakane. Gospa je počela obraćati naša srca i molila nas je da osnujemo molitvene skupine. Poticala nas je da učinimo još više, i da počnemo u vlastitim srcima.“ Marija Pavlović-Lunetti dalje je objasnila da je Međugorje poziv Majke Božje „na povratak Bogu. Uvjerena sam da ovaj svijet

bez Boga nema budućnosti.“ Zato „sam zahvalna što mogu posjetiti vašu nadbiskupiju da bih predala vaša srca Majci Božjoj. Svaki od vas treba se promijeniti i postati nositelj svjetla i donositi mir u ovaj nemiran svijet.“

Poslije Marijina svjedočanstva voditelji molitvenih skupina započeli su molitvu krunice, nakon koje je uslijedila još jedna desetica koju je predmolila vidjelica – i onda naglo prekinula u trenutku kada joj se Gospa ukazala. U katedrali je nastala velika tišina i ozračje mira kakvo mnogi ljudi doživljavaju i u Međugorju.

Svatko je pozvan na suradnju

Mons. dr. Leo Maasburg, nacionalni direktor organizacije „Missio – Papinska misijska djela u Austriji“, uz brojne je koncelebrante zatim predslavio svetu Misu. U svojoj propovijedi govorio je o „tihom krik, krik milijuna Božje djece koja će i ove godine gladovati“ i podsjetio da smo „i mi pozvani surađivati na djelu Otkupljenja tako što zajedno sa svetim Pavlom kažemo: *U svom tijelu* – u svojim mukama – *dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu*“ (Kol 1,24). Mons.

Maasburg ponovio je na kraju Mise posvetu nazočnih Srcu Marijiniu.

Kardinal: veliki dar!

Uslijedilo je još jedno iznenađenje kada se u trenutku početka klanjanja pred Presvetim molitvi u katedrali priključio bečki nadbiskup kardinal Schönborn. Bio je vidljivo dirnut zbog nazočnosti tolikih ljudi, napose mladih. „Zahvalimo Gospodinu što preko njegove Majke toliki ljudi nalaze put prema Božjoj ljubavi, što se događaju tolika obraćenja, što ljudi ponovno idu na ispovijed i rastu u ljubavi prema Euharistiji. Dolazi do pomirenja u obiteljima, ljudi ozdravljaju od droga i drugih ovisnosti. Velik je dar što Majka Božja želi biti tako blizu svojoj djeci.“ Tu je blizinu pokazala već na tolikim mjestima, a već mnogo godina na poseban način u Međugorju. Kardinal je rekao da je „znak vremena što Marija ljude potiče kroz tako jednostavne znakove.“ Kardinal je dodao i jednu osobnu molbu, naime, da se moli za uspjeh misijskog projekta „Djela apostolska 2010“ – inicijative za novu evangelizaciju koja će se odvijati sljedeće godine u bečkoj nadbiskupiji.

(Prijevod: Lidija Paris)

PAPIN POHOD REPUBLICI ČEŠKOJ

BITI SVJESTAN KRŠĆANSKE BAŠTINE, POVIJESTI I KORIJENA

Svoje trinaesto inozemno putovanje papa Benedikt XVI. posvetio je Republici Češkoj, zemlji koja, prema nekim pokazateljima, u Europi prednjači po postotcima osvjedočenih ateista, osoba koje niječu Božju opstojnost. Već unaprijed je Papa znao u kakvo se vjerski hladno i opustošeno područje zapućuje, ali je svjesno išao onamo kako bi obilježio dvadesetu obljetnicu izbijanja tzv. Baršunaste revolucije, događaja koji su poput nevidljiva tajfuna zbrisali komunističku strahovlast na istoku Europe. Bijaše to proljeće slobode i demokracije za potlačene narode, a uvod svemu bijahu milijunski molitveni mimohodi i prosvjedi s upaljenim svijećama na cijelom europskom Istoku. Neki su komunistički vlastodršci izjavljivali nakon tih događaja kako su računali sa svime, "samo ne s molitvama i svijećama". Upravo su ti molitveni prosvjedi bili one *jerihonske trublje* koje su urušile komunizam kao kulu od karata

fra Tomislav Pervan

Papa je bio u trodnevnom posjetu Češkoj, od 26. do 28. rujna, da bi svoj boravak završio svečanom svetom Misom na svetkovinu češkoga nebeskoga zaštitnika svetoga Vjenceslava. U nedjelju i ponedjeljak slavio je Papa misno bogoslužje pod otvorenim nebom u Brnu, s oko 150 tisuća vjernika, a u ponedjeljak u blizini Praga, u hodočasničkom mjestu Staroj Boleslavi, gdje se štjuju zemni ostatci nebeskoga zaštitnika svetoga Vjenceslava, zajedno s oko 50 tisuća vjernika, poglavito mladih. Bili su nazočni mnogi vjernici iz susjednih zemalja, među kojima iz Austrije i Bavarke, a nazočili su i češki predsjednik Vaclav Klaus i nekadašnji ministar vanjskih poslova Karel Schwarzenberg. Naime, u Češkoj je spomendan svetoga mučenika Vjenceslava povezan s tradicionalnim hodočašćem u to svetište. Na tome mjestu je god. 935. Boleslav ubio kralja Vjenceslava.

Europa je više od kontinenta, ona je zavičaj

Papin trodnevni pastirski pohod Češkoj stajao je posvema u njegovim nastojanjima kako obamrlu češku Crkvu ponovno podignuti na noge. Minulo je vrijeme komunističke represije i progona za bezbožne komunističke vladavine, ali nakon mirne revolucije crkveni i vjerski život nije u usponu. Štoviše, danas Češka, kako već rekosmo, slovi za najsektulariziraniju zemlju u svijetu. Češka je jedina država u Europskoj Uniji koja još

uvijek nije ugovorno uredila svoje odnose prema Katoličkoj Crkvi. Crkva još uvijek čeka da se isprave nepravde i štete koje je pretrpjela pod komunistima. Čeka da joj se vrte konfiscirana dobra. Ali, kao što je istaknuo praški kardinal Miroslav Vlk, Crkva ne želi u vremenima svjetske gospodarske krize vršiti pritisak na vladu. Inače je on jedan od vodećih biskupa u pokretu fokolarina.

Češka je filharmonija kao dobrodošlicu Papinu pohodu Češkoj izvela Dvoržakov *Te Deum*, Tebe Boga hvalimo. Papa, kao vrsni poznavatelj klasične glazbe, ista-

knuo je kako su upravo glazbenici svojim izvedbama istaknuli kršćanske korijene češke kulture te sav onaj izvanredni doprinos što ga je taj narod dao promicanju europske misli. Europa je više od kontinenta, ona je zavičaj. Sloboda pak nalazi svoj najdublji smisao u duhovnom zavičaju. I pored svih razlika koje vladaju među pojedinim narodima, Papa ističe neporecivu ulogu kršćanstva u oblikovanju kulture, etike i savjesti svakoga naraštaja kao i kod promicanja temeljnih čudorednih zasada koje koriste svim ljudima koji nastanjuju ovaj kontinent.

foto Humaus

Istina je vodilja slobode, a dobro je savršenstvo slobode

Papa se pita spram slobode, u čemu se sastoji njezina bit, koji je cilj slobode, što čini slobodu slobodom. Svaki naraštaj ima zadaću jačati 'strukture slobode', ali čovjekove težnje i čežnje daleko nadilaze sve ono što mogu trenutno ponuditi političke ili gospodarske strukture. Čovjek je usmjeren prema svjetlu velike nade koje je izvor onkraj nas, a u nama se otkrivaju kao istina, ljepota i dobrotu. Istinska sloboda pretpostavlja traganje za istinom – za istinskim dobrom. Stoga je istina vodilja slobode, a dobro je savršenstvo slobode.

Za kršćane istina ima i svoje vlastito ime, a to je Bog, dok dobrota ima svoje lice u Isusu Kristu. Kršćanska je vjera još od vremena svete braće Ćirila i Metoda te prvih vjerovjesnika igrala odlučnu ulogu za oblikovanje duhovnoga i kulturološkoga poklada i baštine u Češkoj. Bogata baština duhovnih i kulturoloških vrijednosti – pri čemu duhovne vrijednosti dolaze do izražaja u kulturnim i obrnuto – ne samo da je podarila identitet naciji, nego je dala i potrebnu viziju u samome srcu Europe, kako promicati zajedništvo i jedinstvo. Stoljećima je upravo Češka bila stjecište i križište raznih naroda, predaja i kultura.

Vjernost se očituje ponajprije u vjernosti istini koja je jedina jamac slobode te svekolikoga i cjelovita čovjekova razvoja. Nikad se ne smije zatamnjeti prijateljstvo za univerzalnu istinu zbog partikularnih ili pojedinačnih interesa, ma koliko ti interesi i bili značajni, jer to vodi u nove oblike društvene fragmentacije i diskriminacije.

Vidljivi Božji znakovi koji nas sile na promišljanje

Papa se osvrnuo na sami stolni grad Prag koji se često naziva "srcem Europe". To nas poziva na promišljanje, u čemu je to 'srce'. Nema jednostavna odgovora na pitanje, ali arhitektonska remek-djela koja rese grad mogu pružiti stanovito uporište. Fascinantna ljepota crkava, samoga grada i njegovih trgova i zdanja, mostova i utvrda mogu nas voditi samo k jednome, k Bogu. Ljepota svega što nas okružuje izražaj je čvrste vjere kroz stoljeća. Ta su zdanja vidljivi Božji znakovi koji nas sile na promišljanje i kad želimo izraziti estetske i misaone vidike svoga bića. Tragično bi bilo kad bi netko promatrao primjere predivne ljepote, a ne bi se zaustavio kod transcendentne, božanske tajne koja je u sve utkana.

Stvarateljski susret Radosne vijesti s klasičnom tradicijom stvorio je viziju svijeta i društva, čovjeka i njegova mjesta u svijetu, koji se temeljio na vjeri u Boga. Ta je vizija dala pečat kulturološkoj baštini ovoga kontinenta, ističući kako se razum ne zadržava samo kod onoga što vidi, nego ide i dalje, tražeći ono što je onkraj stvari i vidljivoga, u potrazi za Duhom Stvoriteljem.

Ističući kako je prolazna moć svijeta i kako nanosi samo tugu, te "jedino Krist daruje istinsku sreću koja ostaje zauvijek", Benedikt XVI. se zapitao je li još aktualna svetost u naše vrijeme ili su poželjniji uspjeh i ljudska slava? Ti su ciljevi kratkotrajni, kako svjedoči prošlost koja je vidjela pad, čak i u ovoj zemlji, brojnih moćnika koji su se uzdigli do gotovo nedostižnih visina, a iznenada su ostali bez svoje moći. Tko je nijekao i nastavlja nijekati Boga, a slijedom toga ne poštuje čovjeka, prividno sretno živi i postiže materijalne uspjehe. Nu, dovoljno je odstraniti površinski sloj da se u tim osobama otkrije tuga i nezadovoljstvo. Jedino onaj tko u srcu čuva sveti strah Božji ima povjerenja u čovjeka i svoj život zalaže u izgradnju pravednijega i bratskijeg svijeta – ustvrdio je Benedikt u završnoj svetoj Misi.

Gospodin svakome od nas dolazi u susret

Na svršetku Mise Papa se obratio mladima zahvalivši im se za sudjelovanje i dolazak iz različitih država. *S vama se i Papa osjeća mladim* – rekao je Sveti Otac zahvaljujući na dobrodošlici koju mu je u ime svih očitovao njihov glasnogovornik. *Dragi prijatelji, nije teško utvrditi da svaka mlada osoba žudi za srećom, što je katkada pomiješano s nemirom. Tu čežnju potrošačko društvo izrabljuje na lažan i otuđujući način. Potrebno je, naprotiv, ozbiljno procijeniti čežnju za srećom koja zahtijeva pravi i iscrpni odgovor. U vašim se godinama zbivaju prvi veliki odabiri, kadri usmjeriti život prema dobru ili prema zlu. Pozivam vas sve da se ugledate u sv. Augustina, koji je govorio da je srce svake osobe nemirno sve dok ne nađe ono što traži. On je otkrio da je jedino Isus Krist bio zadovoljavajući odgovor njegovoj i svakog čovjeka želji za sretnim životom, punim značenja i vrijednosti* – ustvrdio je Benedikt XVI.

Kao što je učinio s njim, *Gospodin svakome od nas dolazi u susret. On kuca na vrata vaše slobode i traži da ga prihvatite kao prijatelja. Želi vas učiniti sretnima, ispuniti vas ljudskošću i dostojanstvom. To je kršćanska vjera: susret s Kristom, Živom osobom koja daruje živo-*

tu novi obzor i snjim odlučno usmjerenje, rekao je Papa ističući da Isus neke poziva na bračni život, a neke u svećeničku i redovničku službu, a obje službe treba shvatiti ozbiljno i odgovorno. Vi ste, dragi mladi, nada Crkve, ona od vas očekuje da budete navjestitelji nade.

I kao što je Papa započeo svoja obraćanja češkom narodu spominjući velikana njihove glazbene kulture Antonina Dvoržaka, tako je i završio svoje obraćanje u zračnoj luci navodeći riječi velikoga pisca Franza Kafke. Naime, Papa je bio napose radostan što je susreo mlade i ohrabrio ih da svoju budućnost grade na najboljim predajama prošlosti vlastite nacije, napose na kršćanskoj baštini. "Tko zadrži sposobnost promatranja lijepoga, nikada ne će ostarjeti" (Kafka). Ostanu li nam otvorene oči za ljepotu Božjega stvorenja te naš smisao za ljepotu njegove istine, možemo se sa sigurnošću nadati kako ćemo ostati mladi i graditi svijet koji će zrcaliti nešto od te božanske ljepote, te ćemo tako potaknuti i buduće naraštaje činiti isto u svojem životu.

PROSLAVLJEN BLAGDAN UZVIŠENJA KRIŽA KRISTOVA

U Međugorju je 13. rujna 2009. proslavljen blagdan Uzvišenja križa Kristova koji se u međugorskoj župi tradicionalno slavi prve nedjelje nakon blagdana Male Gospe. Svete su Mise slavljene u župnoj crkvi u 6, 7 i 8 sati. Svečana sv. Misa koju je predvodio fra Mario Knezović, župni vikar u Posušju, slavljena je uz mnoštvo

župljana i hodočasnika na Križevcu u 11 sati. U podne je slavljena sveta Misa u župnoj crkvi koju je, za sve one koji nisu mogli na Križevac, u koncelebraciji s pedeset svećenika predvodio fra Tomislav Pervan. Večernju svetu Misu na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova predvodio je fra Ivan Ivanda, u koncelebraciji sa 76 svećenika.

Kao i svake godine, rijeke hodočasnika slijevale su se u Međugorje već tijekom noći. Mnogi od njih su došli pješice, neki i bosonogi. Križ na Križevcu je i ove godine prije blagdana bio osvjetljen, podsjećajući na svoje značenje i pripremajući župljane i hodočasnike na blagdan, kao vidljivi znak vječne svjetlosti koja blista s križa.

ČETRDESET TREĆA OBLJETNICA SVEĆENIČKOG REĐENJA

U više smo ovogodišnjih brojeva Glasnika mira pisali o slavljenju obljetnica svećeničkog ređenja franjevaca Hercegovačke franjevačke provincije i Provincije Bosne Srebrene u našoj župi.

Tako je bilo i u nedjelju, 20. rujna. Toga dana četrdeset treću obljetnicu svoga svećeničkog ređenja koncelebriranom svetom Misom proslavili su fra Alojzije Bošnjak, fra Nikola Bošnjak, fra Josip Božić, fra Marinko Leko, fra Gabrijel Mioč, fra Stjepan Pavić, fra Augustin Tomas, fra Slavko Topić i fra Petar Vlašić, međugorski župnik.

Svetu Misu u kojoj je sudjelovao i generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije, predslavio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije dr. fra Ivan Sesar, koji je podsjetio na važnost svećeničkog poziva, svećeničku godinu te osamstotu obljetnicu franjevačkog pokreta. Slavljenci su se u molitvama spomenuli i četvorice svojih pokojnih kolega koji su s njima zaređeni 1966. godine u Sarajevu.

Propovijedao je fra Gabrijel Mioč, a misno slavlje uveličao je Veliki župni zbor Kraljice Mira, pod ravnanjem s. Slavice Kožul.

BICIKLIMA DO MEĐUGORJA

Međugorje posjećuju hodočasnici sa svih strana svijeta. Mnogi od njih dolaze u većim ili manjim skupinama, ali ima i onih koji na neobičan način dolaze u ovo mjesto, kako bi ispunili svoje zavjete i s nadom kročili u svoju svakidašnjicu. Jeren Karel i Goran Pranjić, hodočasnici iz Sessvetskog Kraljevca kod Zagreba, početkom kolovoza hodočastili su biciklima u Međugorje. Na njihovim majicama pisalo je "U Isusovo ime, Sessvetki Kraljevec – Međugorje". "Svaki je život jedno hodočašće, ovisi samo kamo se čovjek zaputio i s kojim ciljem. No, trebamo biti u stalnom hodočašću s Gospodinom", istaknuo je Jeren u razgovoru za Radiopostaju „Mir“ Međugorje te dodao kako je ovo hodočašće tek početak i da već postoje planovi da se i u budućnosti organizira nešto slično. Mi se nadamo da ćemo ih ponovno vidjeti u Međugorju na njihovim biciklima.

Dragan Soldo

ČLANOVI ZAJEDNICE "VJERA I SVJETLO" IZ ĐAKOVA POSJETILI MAJČINO SELO

U subotu 26. rujna 2009. Majčino selo posjetili su članovi zajednice "Vjera i svjetlo" iz Đakova. Zajednica skrbi za djecu s poteškoćama u razvoju, a predvodi ju s. Rastislava Ralbovski. Zajednica ima četrdeset članova, a u nju su, osim djece, uključeni njihovi roditelji i prijatelji.

Sestra Rastislava nam je kazala kako je zajednica "Vjera i svjetlo" počela s radom 1995. godine osnutkom Doma duhovne pomoći. Dom je otvoren za sve ljude u nevolji. Nije ovo prvi posjet članova ove zajednice Međugorju. Prvi su put došli u svibnju 1998., a razlog posjeta jest Gospina prisutnost u ovom mjestu.

„Motiv dolaska u Međugorje bio je da se nađemo pod Gospinim okriljem. U Međugorju smo se za vrijeme susreta u velikoj dvorani upoznali s postojanjem Majčina sela koje smo posjetili 2006. i od tada svake godine u njemu oraniziramo program i međusobno se upoznajemo. I ove godine neizbježan je bio posjet Brdu ukazanja, gdje smo iznijeli i našu djecu iz Zajednice koja ne mogu hodati,“ kazala je s. Rastislava.

Sestra je pozvala sve obitelji koje imaju djecu s hendikepom da dođu i iduće godine te da se zajedno druže.

Ivana Čilić i Dragana Dugandžić

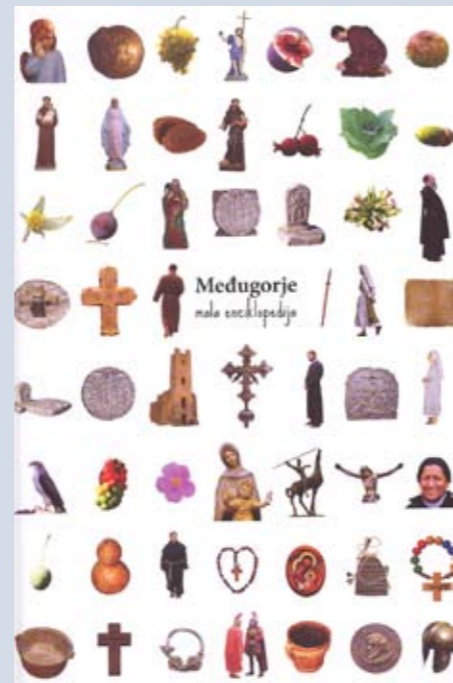
POLJSKI AKADEMSKI ZBOR U MEĐUGORJU

Ovoga ljeta Međugorje su posjetili mnogi umjetnici, a posebno velik broj glazbenika i zborova koji su svojim glazbenim i pjevačkim darovima obogatili međugorska misna slavlja. Osobito je dojmljivo pjevao poljski akademski zbor mladih „Jubilate Deo“ iz Krakova na večernjoj svetoj Misi, u srijedu 2. rujna, u 19 sati. Mladi su hodočastili u Međugorje pod vodstvom svoga voditelja, svećenika Piotra Nataneka, koji je habilitirani doktor na Papinskoj teološkoj akademiji (PAT) u Krakovu.

MOLITVENI PROGRAM, ZIMSKI RASPORED

Od ponedjeljka, 14. rujna, vrijedi novi raspored molitveno-liturgijskog programa u župi Međugorje. Molitva krunice u župnoj crkvi započnje u 17, a sv. Misa u 18 sati. Nakon sv. Mise slijede blagoslovne molitve i treći dio krunice. Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu je četvrtkom nakon večernje sv. Mise, te srijedom i subotom od 21 do 22 sata, a čašćenje križa Gospodinova petkom nakon večernje sv. Mise. Molitva krunice na Brdu ukazanja je nedjeljom u 14 sati, a križni put na Križevcu petkom u isto vrijeme.

MEĐUGORJE - MALA ENCIKLOPEDIJA

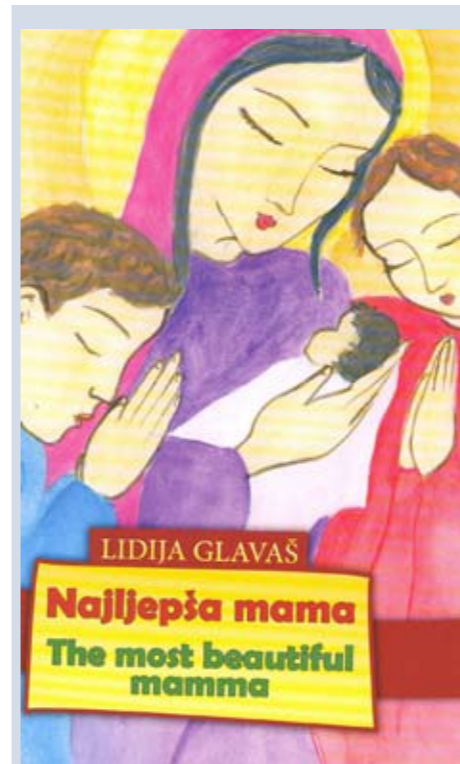
Književnica iz Zagreba, Ljubica Benović, ovih je dana objavila knjigu "Međugorje – mala enciklopedija". Premda je o međugorskom fenomenu objavljeno mnogo knjiga, ova je posebna već po svom podnaslovu. Naime, autorica je u tisuću malenih priča-natuknica ispričala povijest ukazanja, rast župe, život i rast vidjelaca, zemljopisne, povijesne i klimatske posebnosti ovoga kraja i okolice, ali i povijest hodočasničkih mjesta te hodočasnički i molitveni život u međugorskoj župi. K tomu, čitatelj će pronaći obilje na zanimljiv način ponuđenih podataka o hrvatskoj kulturi i pismenosti te ljekovitom bilju i inim poljoprivrednim kulturama ovoga podneblja.

Sklad teksta i slike dijete i odrasloga čitatelja vodi kroz zanimljivost Međugorja i našega naroda i naših krajeva uopće.

Knjigu možete nabaviti u knjižarama Informativnog centra "Mir" Međugorje.

STATISTIKE ZA KOLOVOZ 2009.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 283.000
Broj svećenika koncelebrana: 6.897
(222 dnevno)

NAJLJEPŠA MAMA

U izdanju Majčina sela Bijakovići-Međugorje u rujnu 2009. izašla je dvojezična hrvatsko-engleska knjiga pjesama sestre Lidije Glavaš Najljepša mama s ilustracijama Ivane Lončar i Marijele Zelić. Časna sestra pedagog, teolog i pjesnik, kao i dvije mlade akademske likovne umjetnice djeluju u Majčinu selu - selu Majke Marije pod čijim su plaštem mnogi našli utočište.

Riječ i slika. Topla riječ i tople boje. Jednostavna djetinja vjera izražena jednostavnim riječima, neopterećen potez kistom koji ukazuje na srce, nutrinu, sabranost i radost. To je ozračje u kojem se čitaju ove pjesme i promatraju akvareli.

Knjigu možete nabaviti u Galeriji Majčina sela. Za nakladnika: Fra Svetozar Kraljević. Urednik: Krešo Šego. Prijevod: Jozo Kraljević.

STATISTIKE ZA RUJAN 2009.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 191.000
Broj svećenika koncelebrana: 4.181
(139 dnevno)

10. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE

Deseti međunarodni seminar za bračne parove održat će se u Međugorju od 4. do 7. studenoga 2009. godine.

Tema seminara je:

"Ljubav nikada ne prestaje i presahnuće ljubavi"

Program:

Srijeda, 4. studenoga 2009.

13.00 Upis sudionika

16.00 Uvod u seminar

17.00 Večernji molitveni program u crkvi (krunica, sv. Misa)

21.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

Četvrtak, 5. studenoga 2009.

9.00 Jutarnja molitva

9.30 Predavanje, razgovor

12.00 Klanjanje u tišini Presvetom oltarskom sakramentu

15.00 Predavanje, razgovor

17.00 Večernji molitveni program u crkvi (krunica, sv. Misa, klanjanje)

Petak, 6. studenoga 2009.

6.30 Molitva na Križevcu

10.00 Predavanje, razgovor

12.00 Klanjanje u tišini Presvetom oltarskom sakramentu

14.00 Predavanje, razgovor

16.00 Priprava za ispovijed pred Presvetim

17.00 Večernji molitveni program u crkvi (krunica, sv. Misa, čašćenje Kristova križa)

Subota, 7. studenoga 2009.

7.00 Molitva na Brdu ukazanja

10.00 Predavanje, razgovor

12.00 Završna sv. Misa

Koordinator seminara je fra Miljenko Šteko

Predavač na seminaru je fra Ante Vučković. Rođen je 1958. u Sinju, kao prvo živo dijete u brojnoj obitelji. Član je franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Sjemenište i klasičnu gimnaziju završio je u Sinju, a teologiju u Makarskoj i Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1983. Nakon službe kapelana u Metkoviću i Münchenu, studirao je filozofiju u Münchenu i Rimu, gdje je i doktorirao na dimenziji slušanja kod Martina Heideggera. Predavao je filozofiju u Rimu, na Papinskom sveučilištu Antonianum i na Franjevačkoj teologiji u Makarskoj. Profesor je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Predaje i na Filozofskom odsjeku istoga sveučilišta. Voditelj je duhovnih vježbi, seminara i duhovnih obnova. Duhovni je pratitelj i savjetnik. Objavio je nekoliko knjiga. Suradnik je mnogih listova i stručnih časopisa.

Seminar će se održati u dvorani iza crkve. Prilog za troškove seminara je 40 eura za jedan bračni par. Prijaviti se možete putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr, ili faksom na broj: 00387 36 651 999 (za Mariju Dugandžić). Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve bračne parove, sudionike seminara, da sami osiguraju smještaj u Međugorju.

MEĐUGORJE JE NOVI POZIV NA SPAS (II.)

Darija Škunca Klanac i te kako je poznata našim čitateljima, poglavito po ulomcima iz njezine knjige *Razumjeti Međugorje* koju smo nedavno objavili. Gospođa Škunca Klanac prije spomenute, objavila je i zapažene knjige *Na izvorima Međugorja* na francuskom i hrvatskom, te *Međugorje, odgovori na prigovore* na francuskom, ali i knjige pjesama. Naša sugovornica desetljećima živi u Montrealu, u Kanadi, odakle je stotinjak puta vodila hodočasnike u Međugorje. U ovome broju donosimo nastavak razgovora s njom

Privedio Krešo Šego

Niste ostali samo vodič, pišete i knjige o ukazanjima u Međugorju. Ponajprije su to, uvjetno rečeno, istraživačke knjige, razgovori vidjelaca i župnika fra Jozе Zovke te drugih svećenika iz onih prvih dana. Što Vas je nagnalo na taj posao?

Već prvih godina dolaženja u Međugorje sreća sam oca Laurentina, francuskog mariologa i specijalista za Lurd. Bio je sretan da je naišao na nekoga tko mu može pomoći kao tumač i prevoditelj. Preko njega sam dosta saznala o događanjima u Međugorju. Isticao je vrijednost istraživanja i bodrio me da se u to upustim. Kad sam saznala za snimke razgovora iz prvih dana ukazanja između župnika fra Jozе i vidjelaca, poradila sam na tome da ih pronađem. Zahvaljujući župljaninu Grgi Kozini koji je sačuvao taj velevrijedan materijal, prikupila sam 18 razgovora. Tada sam se zaista oduševila i dala na posao prepisivanja. Prije mene time se ozbiljnije pozabavio fra

Ivo Sivrić, franjevac iz Međugorja, koji je nakon II. svjetskog rata živio i radio u Americi. Nažalost, fra Ivo – ne znam iz kojih razloga – nije uspio napraviti valjan prijepis, a upustio se u njegovo izdavanje. To me je potaklo i obvezalo da još savjesnije i odgovornije pridem tom poslu. Držala sam da je to od iznimnog značenja za povijest međugorskih događanja.

Do kakvih ste zaključaka došli slušajući i prepisujući te razgovore?

Te sam razgovore slušala, preslušavala i prepisivala satima i danima. Nimalo lagan posao! Toliko sam se u to bila uživjela da nisam gledala ni na trud ni na vrijeme. Kroz ta izvorna očitovanja otkrila sam pravo lice Međugorja i od tada pa do sada sve gledam kroz to. Ti su razgovori pravi scenarij koji se preda mnogom odvija kao neki film. Sva su lica u prvom planu, ali ne glume. To je dokumentarac. Uživljavam se u njihovu spontanost, nespremnost, iznenađenje, naivnost, nevinost, neznanje, sumnju, nespretnost, uvjerljivost, čvrstinu, neustrašivost, strah, radost, jednostavnost, vjerodostojnost. Pozorno slušajući, prepoznala sam istinitost govora, upoznala osobnost svakoga vidioca i ustanovila odsutnost svake manipulacije nad bilo kime. Mislim da će se ti razgovori još dugo proučavati i da će se u njima pronalaziti vrijedna svjedočanstva iz razdoblja kad u istočnim zemljama započinje urušavanje diktatura, a iz Međugorja dolazi poziv za bolji svijet, po Mariji okrenut prema Bogu.

Pšenica i kukolj

O ukazanjima Gospe u Međugorju napisane su brojne knjige, možda kao ni o jednom ukazanju do sada. Što je to što privlači ljude da pišu i da čitaju takve knjige?

U Međugorju kao da je svatko pozvan na nešto i za nešto. Mnogi su se osjetili po-

nukani pisati, opisati, prenijeti svoje iskustvo. Literatura o tome neopisivo je raznovrsna, na svim jezicima, pobude za pisanje su svakojake naravi. Ima u toj košari autora s najboljim, ali i s najgorim namjerama. Neki vide samo pšenicu, a drugi zastaju isključivo na kukolju i neumorno ga čupaju. Međugorje je Božje gradilište u trajnom pročišćavanju s Prečistom na čelu. Neka se piše. I to je neki čudan znak. A sve će ionako proći kroz rešeto vremena koje će na površinu izbaciti najljepše bisere onoga što je napisano o Međugorju. Govor o poruci ostat će trajno zabilježen i hranit će nove naraštaje koji će u njima otkrivati ono što mi nismo ni slutili.

Svjedoci smo, a neke spominjete i u svojoj knjizi *Razumjeti Međugorje*, da jedan broj autora veoma negativno piše o Međugorju. Proučavali ste ih, a na neke tvrdnje i sami odgovarali. U čemu osporavatelji nalaze svoje argumente, osim onih fantastičnih; što oni vide, a ne vide deseci milijuna onih koji su ovdje pronašli mir, vratili se vjeri, doživjeli Božju blizinu?

Zanimljivo je, zaista, ustanoviti da Međugorje u pisanoj riječi, uz mnogobrojne ustrajne pobornike, ima i žestokih protivnika. Uglavnom pratim takva izdanja na francuskom, ali ih ima i na drugim jezicima. Čitajući te autore ostajem pred tajnom ljudske slobode. Gospa je jednom rekla da nadasve poštuje taj bogomdani dar kod svakoga od nas. Ona to izričito dokazuje prema vidiocima koje je izabrala da joj budu glasnici. Može se u potpunosti slobodno biti za i protiv Međugorja, ali nije svejedno na koji se način to iznosi i piše. Tamo gdje nema osnovne kršćanske ljubavi, gdje se šire neistine i klevete, tamo treba odgovoriti bez straha, izbjegavajući polemiku.

Kada je Francuz Joachim Boufflet izdao svoju prvu knjigu protiv Međugorja, mene je poznati francuski propovjednik Daniel Ange potaknuo da na to odgovorim, što sam i učinila u knjizi *Međugorje, odgovori na prigovore*. Negativno štivo u prvom nletu napravi štetu, ali na dulji rok zlo se pretvara u dobro. Prijatelji Međugorja žestoko su napali J. Bouffleta i on se našao jako povrijeđen. Sastala sam se s njim u Parizu i o svemu smo otvoreno raspravljali. Čak je priznao da sam jedina s oprječnim stavom s kojom može pričati a da se na njega ne dobacuje kamenjem. Nakon nekoliko godina J. Boufflet se pojavio s novom knjigom punom sumnji i ogovaranja. Zaista nečasno! Opet su me Francuzi nazivali i hrabрили da i tu štogod napravim. Iz toga je nastala moja knjiga na francuskom i hrvatskom *Razumjeti Međugorje*. Više nisam zagovarala nikakav sastanak s tim autorom nego smo se na vrlo uljudan i objektivan način obračunali preko interneta. Evo što mi on, nakon svega, priznaje:

„Draga gospođo Klanac, zahvaljujem Vam na Vašim opaskama na moje pisanje. Bio sam vrlo polemičan u svojoj prvoj knjizi i žao mi je... Volio bih nadasve da se okoristimo ovom izmjenom mišljenja za rast u ljubavi i poniznosti koje smo svi potrebni... Između ostaloga, kako ne znam hrvatski, nisam mogao uočiti pogreške u prijevodima. Uvidam da sam imao krivo što sam se oslonio na Ivu Sivrića. Ne želim više polemizirati o Međugorju i o vidiocima. Nastojat ću sve to jednostavno promatrati, sa što više ljubavi i objektivnosti, i više ništa ne izdavati. Mislim da je to najmudriji put. Srdačno. Joachim Boufflet.“

Bog se poslužio Marijom

Početak kolovoza svake se godine održava Mladifest – molitveni susret mladeži iz cijeloga svijeta. Na njemu tisuće mladih, sa svih kontinenata, šest dana moli, slavi sv. Misu, ispovijeda se, pjeva, svjedoči, sluša svjedočanstva... na žegi, po cijeli dan. S druge strane, u prilici smo slušati o nemanju vjere kod mladih, o ovisnosti... Jedno logično pitanje: Može li ispraznost, odnosno podvala, privući tolika mnoštva, ljude koji redom svjedoče o punini Božje ljubavi koju ovdje doživljavaju i svi, također redom, žele ponovno doći? O čemu je tu riječ? O psihološkim obmanama ili o stvarnoj Gospinoj i Božjoj nazočnosti koju je nemoguće zanijekati?

Mlade privlači živa, autentična Crkva. Mladi vole biti zajedno. Tu se oni osjećaju

Bog se poslužio Marijom, svojom Majkom, najponiznijom među poniznima. Kada bismo bili svjesni veličine, dubine i širine njezine poniznosti, bili bismo bliže trojedinom Bogu. A to ona, zapravo, ostvaruje u ovoj župi koju je izabrala i otvorila čitavom svijetu.

ju prihvaćeni i voljeni. Nije im teško sudjelovati u dugim obredima, pjevati, moliti, svjedočiti... Obmana i pustoš je ono što žive kod kuće i u svojim sredinama. Oni imaju razvijen osjećaj za istinu i sposobni su i sami razotkriti laž. U Međugorju otkrivaju ono što nam svima nedostaje – ljepota zajedništva u dobru i u zlu. Gospa je u tom zajedništvu nadmašila sve i masovno pokrenula mlade te im ulijeva veliku nadu za mogućnost življenja kraljevstva Božjega među nama.

Istina je da se danas u svijetu većina mladih guši u praznini potrošačkog društva koje ih ostavlja još više praznima. Ali sve nije izgubljeno. Željni i gladni mira, ljubavi, dobrote, pravde, hrle u susret Marijinu Sinu, koji im sve to besplatno nudi. Poteškoća je u tome kako, kad se vrata svojim domovima, nastavi rasti u tom duhu, komu se pridružiti. O tome treba povesti računa, više razmišljati, tražiti pomoć, rješenja, nadahnuća...

Na koncu, Vaša najnovija – nadam se ne i posljednja – knjiga zove se *Razumje-*

ti Međugorje. Budite za ovu prigodu vodič našim čitateljima kao što ste bili tolikim hodočasnničkim skupinama, pa nam pomozite razumjeti Međugorje. Što je Međugorje danas u Crkvi, kod vjernika?

Međugorje nije ništa novo, ono je samo novi poziv na spas. Bog se poslužio Marijom, svojom Majkom, najponiznijom među poniznima. Kada bismo bili svjesni veličine, dubine i širine njezine poniznosti, bili bismo bliže trojedinom Bogu. A to ona, zapravo, ostvaruje u ovoj župi koju je izabrala i otvorila čitavom svijetu.

Marija je obdarena potpunom slobodom i kao takva se slobodnom voljom daruje, odlučuje, djeluje, zaljubljuje u nas kao i u svoga Boga. Ona u svoj svojoj jednostavnosti ostaje vjerna, prisutna, ustrajna u razvijanju božanske pedagogije ljubavi. Takvu sam sreća u Međugorju, i sa svojim hodočasnima godinama doživljavala kako nas pozivlje, dočekuje, smješta oko stola Gospodnjega, moli se i klanja s nama, zahvaljuje i ostaje.

HVALA TI, DRAGI KRISTE

O Isuse, veliki i dobri pastiru moj, uza me i moju obitelj stoj, pazi nam djecu, rodbinu, gradove i sela. Daj nam ljubav, zdravlje i veselje, da slavimo dragoga Boga u svako vrijeme, sve nam to treba postići, a ne možemo bez tvoje božanske pomoći. S neba, pošalji nam presvetog Duha, neka našu Crkvu i domovinu čuva, čuvaj Kriste Papu, biskupe i svećenike da nas vode.

Hvala ti, dragi Kriste, što si poslao svoju i našu majku da bude s nama, hvala ti što dolazi u Međugorje i cijeli svijet na molitvu zove, da u svijetu više ne bude ratova, već mir vlada, i da svi budemo jedno stado i jedan pastir, a Kriste, dobri pastiru, to si ti jer si na križu pribijen bio da bi svoje stado prikupio.

Filip Marijanović,
Međugorje

POŠTOVANO UREDNIŠTVO,

Međugorje sam prvi put posjetila 13.-14. lipnja ove godine u organizaciji udruge "Stepinčeva oaza mira". Kad sam po povratku sredila dojmove, napisala sam ovu pjesmu na kajkavskom narječju kojem po rođenju pripadam i odlučila vam je poslati. Srdačan pozdrav.

Ana Mikelec Gotal,
Zaprešić, Hrvatska

KRALICA MIRA

Med gorama jeno je mesto
Gdi mir gliboki i tišina spiju
Dobrovolnima iz celega sveta
Blaženi se osmehi bezuvetno deliju.

To je mesto
Za žedne i vapijuče,
Pobjeda križa se slavi,
Vera v Krista svedoči.

Srca i duše se otpiraju,
Prošnje uslišavaju,
Ljubav i milost v izobilju,
Mir i svetost vladaju.

Hodočasnike sveti Jakov štiti,
Sveti Franjo nad prirodom bdi,
Zapuščana deca topli dom su našla,
Mladež se od pošasti oprasča.

Poruke mira v svet se odašilaju,
Zdravo Marijo moli se bez prestanka,
Tu stoluje Gospa Međugorska,
Kraljica Mira.

UVIJEK IMAŠ NEBESKU MAJKU

Ako ti je zemaljska umrla...
ili ako je živa...
a nikad te nije
u svoj naručaj
privila... tješila...
rane ti zavila...
koja ima tvrde srce
od kamena...
imaš uvijek Majku
kojoj možeš doći...
reći joj svoje rane
koje ti život zadade...

Samo joj podari
sve svoje boli... jade
suosjećat će s tobom
i dati tvojoj ranjenoj duši
blagoslova i nade...

I nikada ne zaboravi...
Nebeska majka je svugdje...
rane zavija i srce grije...
dolazi svugdje...
blagoslov dijeli širom svijeta...
zemaljskog planeta...

Kad te duša boli...
otiđi Majci u Međugorje...
otvori joj srce...
ne mari za suze
nek teku potoci...
nek se duša čisti...
pusti bol nek izađe...
u prisustvu tvoje
prijateljice Majke.

Angelina Barun,
Zagreb

SAGRIJEŠIH PROPUSTOM

Lidija Paris

„Sagriješih mišlju, riječju, djelom i propustom“ ponavljamo na početku svake svete Mise. Grijeih propusta. To možda i nije tako strašno... Bitno je da nismo ni rekli ni učinili ništa zlo... No, pogledajmo kakve grijehe propusta spominje Isus u Evanđelju pa ćemo vidjeti kakve su njihove posljedice. Možda promijenimo mišljenje...

Propust je zapravo grijeh protiv ljubavi

Kod Lk 7,36-49, Isus se nalazi u kući jednog vrlo uglednog čovjeka. Dolazi raskajana javna grješnica, suzama mu oblijeva noge, kosom ih otire i maže pomašću, na što se ugledni farizej čudom čudi, ali ga Isus podsjeća da mu on nije ni vodom noge polio, ni poljupca dao, ni glave pomazao...

Isus mu predbacuje jedan propust koji je zapravo grijeh protiv ljubavi. Njoj su oprošteni mnogi grijesi zato što je iskazala veliku ljubav. „Sretna li grijeha“, uzviknuo je sveti Augustin. Isus pokazuje da mu je draži raskajani grješnik koji ponizno dolazi k njemu nego samodopadni pravednik koji ga oholo ugošćuje kod sebe.

U prispodobi o milosrdnom Samaritanu (Lk 10,29-37) vidimo da ni svećenik, ni levit nisu ništa učinili za čovjeka koga su napali razbojnici. Kod Lk 19,41, Isus plače nad Jeruzalemom – nad Izraelskim narodom – jer nije upoznao časa svoga pohodeanja, kao što svećenik i levit nisu prepoznali svojega brata u ranjenu čovjeku. Zato će Jeruzalem propasti – na njemu ne će ostati ni kamen na kamenu.

Isus je samo nekoliko puta spomenuo grijeh propusta, ali vidimo kakve su njegove posljedice.

Gospa upozorava

Gospine poruke uvijek ohrabruju i pune su pozitivnih i poticajnih riječi, no nije oklijevala desetak puta reći da nekih stvari nismo ni svjesni, da neke ne shvaćamo, da neke nismo učinili...

„Niste svjesni“, rekla je Gospa u nekoliko poruka. „Niste svjesni poruka koje vam preko mene Bog šalje, koje vam dajem“ – 8. studenog 1984. i 15. studenog 1984. „Niste svjesni kolikom vas ljubavlju ljubi Bog“ – 25. ožujka 1988. „Niste svjesni da sam s vama“ – 25. ožujka 1990. „Niste svjesni i ne želite priznati da ste preko molitve malo povezani sa mnom“ – 25. svibnja 1992. „Niste svjesni da vam Bog daje veliku šansu da se obraćate i živite u miru i ljubavi“ – 25. listopada 2006. „Vaša je vjera mala a niste ni svjesni koliko unatoč tome niste spremni tražiti od Boga dar vjere“ – 25. kolovoza 2002.

Rekla nam je i da neke stvari ne shvaćamo: „Bog vam daje velike milosti, a vi ne shvaćate“ – 8. studenog 1984. Toliko toga bitnoga nismo učinili: nismo Gospu slušali – 6. prosinca 1984., nismo se odlučili – 25. siječnja 1992., nismo još dali svoje srce Bogu – 25. svibnja 1999., nismo Gospi dali svoje srce da ga mijenja; govorimo a ne činimo – 15. svibnja 1986. „Ne znate živjeti u milosti Božjoj“, rekla je 25. kolovoza 1996.

Sluga koji nije ništa učinio

Kod Lk 19,22, Isus u jednoj prispodobi govori o čovjeku koji je deseterici slugu povjerio novac da njime trguju. Jedan je blago udeseterostručio, drugi ga je upeterostručio, a treći mu ga je vratio onako kako ga je primio. Nije ništa učinio. Njemu gospodar kaže: „Iz tvojih te usta sudim, zli slugo!“ Naziva ga zlim ne zato što je učinio neko zlodjelo, nego zato što nije ništa učinio.

Filozofija kaže da zlo nema opstojnosti samo po sebi. Zlo je odsutnost, nedostatak dobra. U tom smislu, propust je već zlo zato što se po njemu zanemaruje dobro koje se moglo postići. Propust ukazuje na nedostatak ljubavi. Grijeih propusta proizlazi iz nedomišljene misli. Iz kratkovidne misli. I što sad? Nitko ne voli da mu se predbacuje... opasnost i posljedice propusta moramo sami uvidjeti...

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad Knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrllili Bibliju, uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja Riječ je živa i djelotvorna (Hebrejima 4,12). Ako se izložimo njezinom djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Božja pitanja čovjeku: ŠTO SI TO UČINILA?

fra Iko Skoko

Bog pita Adama: „Tko ti kaza da si gol? Ti si, dakle, jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti?“ (Post 3,11). Čovjek je spoznao da je ranjiv, krhak, slab, grješan... Spoznao je što znači zloraba slobode i odgovornosti. Međutim, i dalje griješi. Želi se sam opravdati. Svoj grijeh pokušava opravdati time što odgovornost prebacuju na ženu: „Žena koju si stavio uz me – ona mi je dala sa stabla, pa sam jeo“ (Post 3, 12). Zatim se Bog obraća ženi pitanjem: „Što si to učinila?“. Sada i žena svoju odgovornost prebacuje na drugoga – na životinju, na zmiju: „Zmija me prevarila, pa sam jela“ (Post 3,13). Zmija ima, kako kaže Živko Kušić, više značenja: „Znak je iskvarene, lukave mudrosti“. Ona simbolizira sve one koji slobodno odbijaju da služe Bogu. Adam i Eva su svoju slobodu dali „zmiji“, želeći svoje potrebe i želje zadovoljiti bez Boga. Prividnim zadovoljenjem najviših svojih potreba, „odlučivati što je dobro, a što zlo“, postaju skloni grijehu i zlu.

Bibličar dr. fra Anto Popović, bosanski franjevac, ističe kako je čovjek prijestupom narušio svoje tri osnovne relacije: a) odnos prema biljno-životinjskom svijetu, b) odnos prema drugom čovjeku, c) odnos prema Bogu.

Prekidanje odnosa prema biljno-životinjskom svijetu dovodi do bolesti i smrti. Prekidanje odnosa prema drugom čovjeku dovodi do izrabljivanja, tlačenja, nepravdi, zla, sebičnosti, nasilja, požude, gospodarenje, ratova, loših zakona... Prekidanje odnosa prema Bogu dovodi do grijeha. A grijeh je izvor svih vrsta zla.

Katekizam Katoličke Crkve ističe: „Nakon pada čovjek nije od Boga napušten. Naprotiv, Bog ga poziva i na tajnovit mu način objavljuje pobjedu nad zlom i dizanje iz njegova pada“ (KKC 410). Bog nikada ne odustaje ljubiti i pozivati čovjeka u svoje zajedništvo. Dapače, ne samo da ga poziva, nego ide za njim, traži ga.

„Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvogoga i roda njezina: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu“ (Post 3,15). „Taj odlomak knjige Postanka naziva se „Protoevanđelje“ – tj. „Prvo Evanđelje – radosna vijest“ – jer je prvi navještaj Mesije otkupitelja, borbe između zmije i Žene te konačne pobjede njezina potomka“ (KKC 410).

I mi današnji ljudi u svakidašnjem smo iskušenju da zadovoljavamo svoje „potrebe i želje“ bez Boga. Sloboda koja se ravna prema moralnim pravilima, Božjim zapovijedima, odgovorna je sloboda koja dovodi do izgradnje temeljnih ljudskih odnosa.

IZ RASPRAVE O USPONU DUŠE K BOGU SVETI ROBERT BELLARMINO

Dragi, mili i uvelike milosrdni Gospodine, tko ti ne bi služio svim srcem ako samo imalo okuša blagost tvoga očinskoga vladanja? Gospodine, što naređuješ svojim slugama? Kažeš: *Uzmite moj jaram na sebe*. A kakav je tvoj jaram? *Jaram moj, veliš, ugodan je i breme je moje lako*. Tko da drage duše ne nosi jaram koji ne pritišće, nego krijepi, i teret koji ne oteščuje, nego odmara?

S pravom si dakle nadodao: *i naći ćete spokoj dušama svojim*. A što je tvoj jaram koji ne umara, već donosi spokoj? To je ona prva od svih i najveća zapovijed: *Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim*. Što je pak lakše, ugodnije i milije nego ljubiti do brotu, ljepotu i ljubav, a sve si to ti, Gospodine, Bože moj.

A zar ne obećavaš i nagradu onima što slušaju tvoje zapovijedi, koje su poželjnije od mnogoga zlata i slađe od medna saća? Doista obećavaš, i to najobilniju nagradu, kako veli tvoj apostol Jakov: *Onima koji ga ljube, Gospodin je pripremio vijenac života*. A što je vijenac života? On je veće dobro nego što bismo mogli i pomisliti ili poželjati. Jer ovako govori blaženi Pavao, prema

Izaiji: *Okolo nije vidjelo, uho nije čulo, ljudsko srce nije osjetilo ono što je Bog pripremio onima koji ga ljube*.

Uistinu je dakle velika nagrada ako se opslužuju tvoje zapovijedi. Čovjeku koji sluša – a ne Bogu koji naređuje – od koristi je ne samo ta prva i najveća zapovijed, nego i ostale Božje naredbe usavršuju, ukrašuju, poučavaju, rasvijetljuju i, napokon, čine dobrim i blaženim onoga koji im se pokorava.

Zato, ako si pametan, shvati da si stvoren na slavu Božju i za svoje vječno spasenje; shvati da je on tvoja svrha, da je to središte tvoje duše, da je on blago tvoga srca. Ako do tog cilja dospiješ, bit ćeš blažen, a ako njega promašiš, bit ćeš jadan.

Stoga drži da ti je ono zaista dobro što vodi tvome cilju, a ono uistinu zlo što te od njega udaljuje. Mudar čovjek po sebi niti žudi, ali po sebi niti odbacuje ugodnosti i protivštine, bogatstvo i siromaštvo, zdravlje i bolest, časti i pogrde, život i smrt. Ako to doprinosi slavi Božjoj i tvom vječnom blaženstvu, dobro je i valja za tim težiti, a ako to sprječava slavu Božju i tvoje blaženstvo, zlo je i valja ga izbjegavati.

Shimio Tvrtko Bojčić

KRIŽ POGANIMA LUDOST, A MUDRIMA SPASENJE

Dobro je znati kako da nije ni kazna ni izvanredan događaj. Križ je put, život onih koji žele i hoće posvema pripadati Isusu. To je zapravo vjera naša koja se u križu očituje, križem nadahnjuje i križem i u križu svjedoči

fra Mario Knezović

Shimio Tvrtko Bojčić

Isus reče svojim učenicima: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom“ (Lk 9,23). To je Isusova ponuda onima koji ga ljube, a Pismo nam kaže da Bog posvema na dobro surađuje s onima koji ga ljube. Logika patnje, muke, boli i napoljetku križa bila je teško razumljiva Isusovim suvremenima. Kao da se odvijala trajna borba učenika i Učitelja. Živeći u stanju okupiranosti, židovski narod je sanjao slobodu. U ambijentu iščekivanja Mesije, gajile su se nade kako će taj Mesija, ako treba i mačem, izvojevati pobjedu.

Isusovi učenici i ostali sljedbenici zasigurno su bili najtužniji i najzbunjeniji kad im Isus priopćava svoj plan. „Otada počeo Isus upućivati učenike kako treba da pođe u Jeruzalem, da mnogo pretrpi od starješina, glavarova svećeničkih i pismoznanaca, da bude ubijen i treći dan da uskrsne“ (Mt 16,21). Čuvši svojim ušima što Isus izgovara, na scenu stupa Petar, ili bolje rečeno prototip čovjeka kojega vode i iz kojega progovaraju zemaljske brige i interesi, te

reče Isusu: „Bože sačuvaj, Gospodine! Ne, to se tebi ne smije dogoditi!“ (Mt 16, 22). Dobro nam je poznato kako tada Isus izgovara vrlo oštre riječi: „Nosi se od mene, sotonno! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!“ (Mt 16, 23).

Gotovo svakodnevno čovjek se u sebi bori između onoga pohotnoga, grješnoga ljudskog – i savršenoga, svetoga nebeskog. U svijetu interesa teško prolazi ponuda kako nema veće ljubavi doli dati život za drugoga. Dok se čovjek sebi ljubija i interesa bori za zemaljske pozicije, Isus se na križu bori za naše spasenje.

Istini za volju, često smo poput Isusa izranjeni i iznutra i izvana. Šibaju nas bičevi bola, nerazumijevanja, odbačenosti, osude, nasilja, tragedija... Dobro je stoga znati da križ nije ni kazna ni izvanredan događaj. Križ je put, život onih koji žele i hoće posvema pripadati Isusu. To je zapravo vjera naša koja se u križu očituje, križem nadahnjuje i križem i u križu svjedoči. Mač boli proboj je i Marijino srce. Srce koje

je ljubilo i do kraja ostalo u ljubavi vjerno i ustrajno. Marija je plakala, ali je i tada išla naprijed. Suze su zalijevale staze nasljedovanja njezina Sina na putu spasenja grješnoga ljudskog roda.

Na križnome putu Isus je, oči u oči, susretao i tješitelje i progonitelje. Tu su otkrivene istine ljudskih srdaca. Isus i nas svakodnevno gleda oči u oči. Možda ti je pogled pun straha, suze i neizvjesnosti? Isusa gledaj u svoj predanosti, jer samo će te Istina osloboditi. Pri pogledu u Isusove oči nemoj zažmiriti na svoju tamnu stranu života. Nemoj zažmiriti nad grijesima koji se gomilaju u tvome srcu i stalno te drže u lancima zarobljenosti. Nemoj pred Isusovim pogledom zažmiriti nad činjenicom da ne ljubiš kao što je on ljubio, da ne praštaš kao što je on i svojim neprijateljima oprostio s križa, da ne tješiš uplakane kao što ih je on tješio. Zato je boravak u sjeni i razmatranju križa boravak u tvome srcu, savjesti, životu...

Mnogi, ili bolje rečeno gotovo svi, pobjegli su od križa Isusova. Podno križa stajali su samo njegova majka i ljubljani učenik Ivan. Tužan je bio taj prizor. Kako li je bilo Isusu baciti pogled na prazan prostor? Nigdje ne bijaše svjetine, mnoštva koje ga je stalno slijedilo i koje je liječio, hranio, spašavao od oluja i tješio. Možda i ti bježiš od križa? Možda su ti ugodna, komotluk i interes zarobili srce pa nemaš smisla za zagrliti drvo križa? Kad zapravo bježiš od križa i Isusa? Bježiš od križa kad kao mladić nemaš hrabrosti prihvatiti izazov života pa svoje razočaranje utajuješ u drogi. Bježiš od križa kad si spreman učiniti nepravdu, bezakonje, krađu kako bi zadovoljio samo svoje prohtjeve. Bježiš od križa kad ne čuvaš svoj bračni savez i ulaziš u rastavu. Bježiš od križa kad kao otac ili majka nisi na strani života pa biraš pobačaj – ubojstvo djeteta. Bježiš od križa kad nisi spreman s ljubavlju njegovati svoga staroga oca ili majku. Bježiš od križa kad ti je bolesnik u kući teret a ne blagoslov. Bježiš od križa i izdaješ križ kad donosiš nepravde i nemoralne zakone.

Bijeg od križa događa se zato što nismo otkrili smisao vjere, p-a će ti zato Isus reći: „...Ovaj me narod usnama časti, a srce mu je daleko od mene“ (Mk 7,6). To nam i Gospa u svojim porukama često kaže, pa i u posljednjoj poruci: „...niste dovoljno sveti i ne zračite svetost drugima...“ (25. 8. 2009.). Put svetosti je zadatak, a ostvarenja svetosti nema bez nasljedovanja s križem.

MIROTVORAC U BOLONJI (VIII.)

Autor romana "Mirotvorac u Bolonji", fra Bernardin Škunca, opisuje mirotvorno djelovanje sv. Franje Asiškog. Roman je u jezgri utemeljen na izvješću Tome arhiđakona Splićanina, koji je u vremenu dolaska sv. Franje u Bolonju (Italija) studirao pravne znanosti. Autor je u obliku povijesne kronike opisao očekivanje pokornika iz Asiza, što se odvija u obliku razgovora o pohotama, o podjeli ljudi na više i niže, o zlu rata, o ljepoti mira i dobra među ljudima. Svečev nastup na velikom gradskom trgu, sa željom da pomiri zavađene i zaraćene građane, izveo je potresna obraćenja i međusobno mirenje

[Fra Bernardin Škunca ovogodišnji je dobitnik ugledne nagrade "August Šenoa" za roman "Mirotvorac u Bolonji"]

„Odmah vam moram naglasiti“, živo započe magistar Tiberio, „da se mala braća asiškoga pokornika bitno razlikuju od svih vrsta duhovnjaka (spirituales) našega vremena. No, znakovito je da su ti sumnjivi duhovnjaci, kako vam je poznato, veoma bliski s Franjom Asiškim i s njegovom malom braćom. Svi se oni, naime, pozivaju na Kristovo evanđelje i svi ga žele radikalno opsluživati. S takvoga gledišta to su radikalni evanđeoski siromasi, i to je njihova dobra strana. Ali, oni su upali u veliku zamku kada su se izdvojili iz zajedništva s Učiteljstvom Crkve. Oni su, doduše, mogli - nažalost, imali su i razloga! prigovarati i upozoravati na nevjernost duhu i slovu Evanđelja kod pojedinaca u Crkvi, pa i u najvišoj hijerarhiji Crkve. Da, imali su razloga, imali su dokaza, pa i sablažnjivih, ali...“

Pellegrino odmah prionu uz sadržaj što ga magistar Tiberio tako ozbiljno uputi: „Ali, poput otpalih od Crkve, sve je sablažnjive pojave vidio i pokornik iz Asiza. Sve, razumijete! Uočavao je on i utemeljenost prigovora na račun klera i monaha Crkve. Štoviše, stanje Crkve koja se ruši, kako se govori da je u snu vidio i sam papa Inocent III., u Franje je izazivalo nutarnji revolt duše do mjere da su ga, kako neki kažu, hvatale misli pridruživanja hereticima, a neki mišljahu da bi on mogao biti i utemeljitelj nove kršćanske vjeroispovijesti. Nije se to dogodilo, neka je vječna hvala Stvoritelju! Tek valja reći da se tako što nije ni moglo dogoditi. Čovjek koji je posve otvoren Duhu Božjemu ne može olako napustiti Kristovu Crkvu.“

Magistar Tiberio na trenutak usta i uhvativši bradu lijevom rukom, zamišljena lica kaza: „Što je, pak, pokornika Franju zauvijek i u punoj jasnoći zaustavilo da ne skrene u nemirne klance smutljivih heretika?“

A taj val bijaše doista velik, val bunta koji je silovito valjao Kristovu lađu. Tek se

manje grupe crkvenih buntovnika uspjevahu othrvati tom silovitom vrtlogu, primjerice neke zajednice humilijata, pa na poticaj Duranda de Huesca i grupa valdeških siromašnih katolika godine 1208., i još poneki. Nažalost, samo poneke grupe. Ali, gdje je od Crkve odlutalo mnoštvo albigeza i katara (potonji imaju i svoga biskupa u Firenci i školu u Poggibonsi), i patarena, i arnaldista, i valdeza? Milano je postao fossa hereticorum (utvrda heretika), a u Bergamu su godine 1218. siromašni Lombardani održali svoj kongres. U samom Asizu, doduše, još nema jakih heretičkih grupa, ali Franjo, kao putnik i pridošlica, kao gorljivi propovjednik obraćenja po duhu Isusova evanđelja, posvuda susreće spomenute i druge heretike. Nemali broj tih heretika upravo čezne da se prilijepi, skriveno ili očito, tom posve neobičnom sljedbeniku Isusova evanđelja i potpuno odanom sinu Rimske Crkve. No, kad je u pitanju Asiški pokornik, nužno treba razlikovati evanđeoske težnje i vjerničke želje s jedne strane, i povijesni tijek događaja u Crkvi s druge strane. Nepopustljiva volja da se slijedi cjelovito Evanđelje sine glossa (bez tumačenja) mogla je odvesti i Franju, i okrenuti ga u bunt protiv hijerarhije Crkve, kako kaza Pellegrino. Jer, i u samom se bratskom krugu čudesnoga Asižanina očituju težnje koje su čak bliske potpunoj vanjskoj lišenosti adamita, to jest onih koji se u potpunosti lišavaju odjeće i obuće. Usto još nedovoljno odmjerenom aktiviranje vjernika laika u zadaće reda Male braće i apsolutizacija jednakosti unutar zajednice i među ljudima, napose je, pak, Apostolskoj stolici postavljalo ozbiljna pitanja o tom novom redu u Crkvi. U duši blizak svemu rečenomu, u nekim pojednostima i inicijator takvih stavova, Franjo ipak ne podliježe kušnji odvajanja od

Učiteljstva svete Rimske Crkve. Oduševljeni sljedbenik Gospodina Isusa, jasno se izražava protiv one braće koja su se nazivala spiritalcima, veoma bliskima hereticima, jer su se udaljila od Duha Crkve. Franjo nije ni mesianist, niti apokaliptičar, kakvih je već i u širem krugu njegove braće, nadasve pod utjecajem Joakima da Fiore.“

Na spomen toga neobičnoga duhovnoga učitelja uključio se brat Aleksandar iz reda Propovjednika: „Taj Joakim iz Fiore, to je onaj opat iz Svetoga Ivana in Fiore, gdje bijaše središnja opatija, ili opatija Majka toga neobičnog obnovitelja sinova svetoga Benedikta. U krugu svih današnjih duhovnih pokreta, bilo da se radi o heretčkim ili o pravovjernim, opat Joakim iz Fiore uživao je ugled za jednoga od velikih duhovnih učitelja. Već tamo od godine 1156., kada bijaše pošao na hodočašće prema Kristovoj domovini, njega zahvati zanos za nasljedovanjem Kristovih stopa do te mjere da se nezaustavljivo stavio prvo na vlastitu obnovu, potom na obnovu monaha, te konačno i čitave Crkve. Za svoj je nauk u svekolikom Božjemu Pismu nalazio poticaje, štoviše i naloge, sve od proroka do Evanđelja. Opat Joakim nije se susprezao izricati upozorenja ni pred kim. Posebno se obrušavao na ponašanje uzoritih kardinala, jer su upravo oni, govorio je opat Joakim, Gospodinovi stupovi na zemlji, i Gospodin je na njihova leđa postavio svijet, te će se prema riječima Propovjednika Gospodin odreći onih koji varaju i stati s poniznima i siromašnima srcem. Posvuda se čitaju spisi opata Joakima, posebno Tractatus super quattuor evangelia (Izlaganje četiriju evanđelja), Liber concordiae Novi et Veteris Testamenti (Knjiga o slaganju Novoga i Staroga zavjeta), te Expositio in Apocalypsim (Tumačenje Apokalipse). Taj učeni i zaista posebnom opat sve je svoje tekstove pisao u nekom

proročkom, univerzalističkom i mističkom duhu. Misli su mu nerijetko teško shvatljive, ali vazda zanosne i privlačne, pune smisla, ne samo za buduću vječnu život nego i za sadašnji. Neki su bogoslovci u Joakimovim spisima nalazili učenje koje ne bijaše nauk svete majke Crkve, primjerice o božanskim osobama Preslavnoga Trojstva. Slavni papa Inocent III. osudi opatova kriva mišljenja na Lateranskomu saboru godine 1215. Ponese ni opat Joakim, budući da bijaše čovjek vjerni i dobronamjeren, učini gestu priznanja, jer u pismu koje je sam diktirao i koje je vlastoručno potpisao, čvrsto ispovijeda da prihvaća onu vjeru koju uči Rimska Crkva, koja je po Gospodinovoj odredbi Majka i Učiteljica svih vjernika.“

Pellegrino dobro poznaše slučaj opata Joakima. Štoviše, prema tom nesvakidašnjem učitelju duhovnosti pokazivaše određenu naklonost. Uopće, uočavah da se Pellegrino ne miri s uhodanim i zatvorenim načinima življenja naše kršćanske vjere. Zato se i u ovom času upitno obrati magistru Tiberiju: „Iz svega što znam o opatu Joakimu, stekoh sliku zanosnoga svjedoka vjere, istinoljubiva Kristova sljedbenika i nemanje vjernoga Sina svete majke Crkve. Čemu gušiti taj sveti zanos?“

Magistar Tiberio ne bijaše daleko od Pellegrinova mišljenja, ipak s jednom razlikom: učeni je magistar osobe i sadržaje stavljao u suodnos vremena. Odatle i njegov odgovor Pellegrinu: „Ostaje činjenica da opat Joakim mnoge uznemiravaše svojim posve neuobičajenim proročkim govorom. Doduše, najčešće taj govor u njega bijaše poziv na obraćenje, ali je nerijetko upozoravao i na dolazeća zla. Tako je, kako se govori, sve odvrćao od križarskih vojni, govorio je da se ne upućuju u te pohode jer će sve to završiti na veliku štetu svete majke Crkve, što se nažalost, kako znademo, stvarno događa do dana današnjega. Sve je, pak, pozivao 'na vrijeme Duha', ali ne tako kao da bi sada Bog Otac i Bog Sin bili u 'stanju mirovanja', nego u smislu da Duh Sveti daje razumijevanje svega što je Krist Gospodin navijestio u svojem evanđelju. Iz svega, dakle, kod opata Joakima više je u pitanju način govora nego stav drugačijega naučavanja o istinama naše svete vjere...“, dobrohotno kaza magistar Tiberio.

„To, dakle, znači da taj opat Joakim ne bijaše daleko od svete Rimske Crkve?“, neuvijeno opet naglasi Pellegrino.

„Ne, posebno ne kad se znade da je svoje sumnjivo naučavanje povukao“, izrazi se Petronio.

Toma, vazda oprezan kada je riječi o hereticima, sada ponešto zabrinuto reče: „Ali, heretici ne uzimaju čovjeka u cjelini, kao što ni Pismo, ni Evanđelja, ni apostolske spise ne uzimaju u cjelini, nego u izdvojenim ulomcima.“

Već od prije sam znao da Toma Splićanin ne naginjaše zanosima opata Joakima, još manje njegovim apokaliptičkim vizijama. Ja sam, pak, poput Pellegrina i Tiberi-

ja pokazivao određenu privlačnost prema tom proročkom glasu, pa rekoh: „Čak su i mala braća u Svete Marije delle Pugliole znala sa simpatijama govoriti o svetom životu opata Joakima, o njegovoj poniznosti i njegovoj ljubavi prema svima malenima i siromašnima. No, tko će razlikovati istinitost proročkom?“

„Znade se tko: Učiteljstvo svete majke Crkve“, odlučno ustvrdi Toma.

GOSPA KAZANSKA

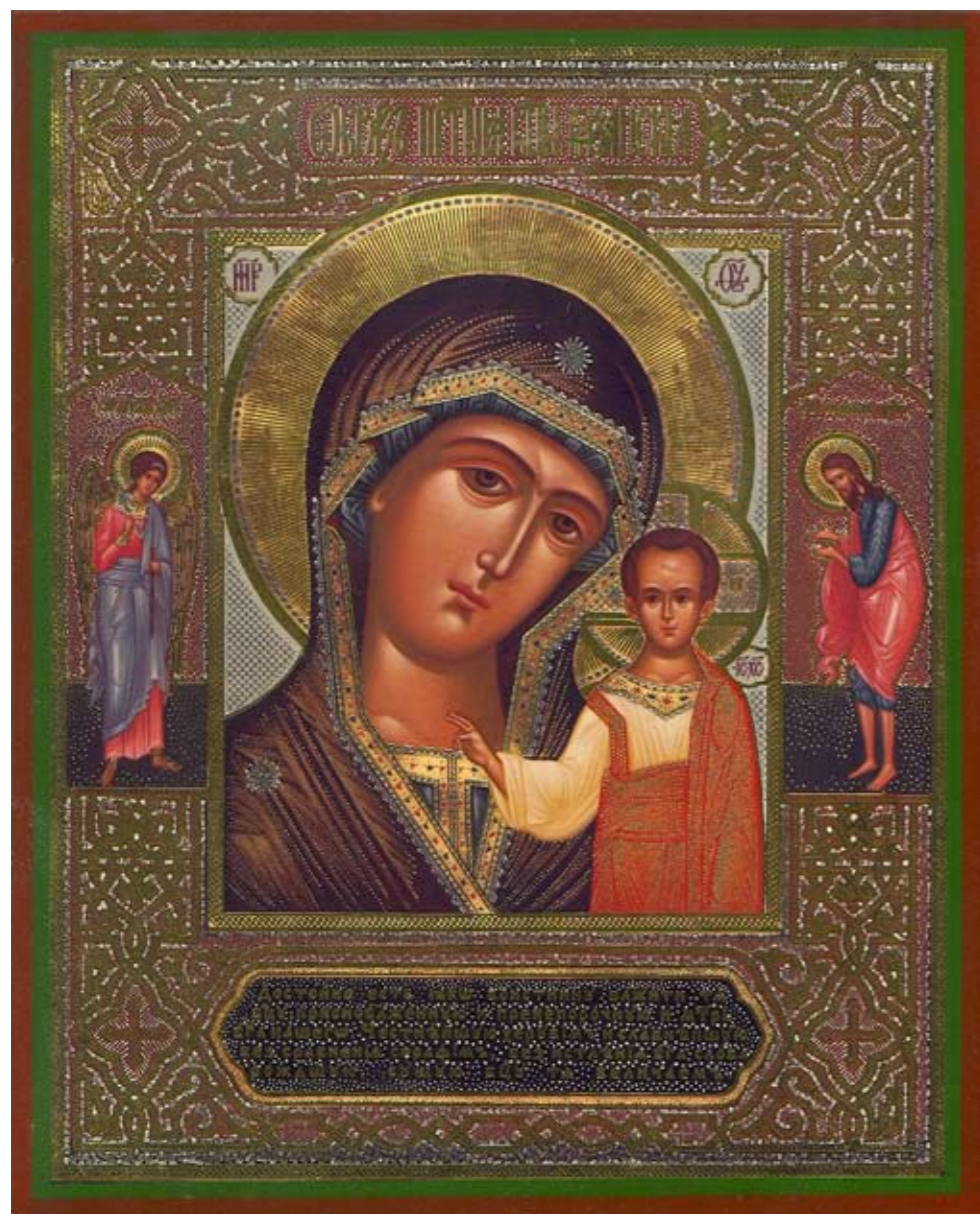
Marija je naslikana licem okrenuta prema Djetetu koje se opire nogama

o Marijina koljena, a desnom rukom blagoslivlja. Ikona je donesena iz

Carigrada i postavljena u jednom kazanskom samostanu iz kojeg je

nestala 1209., u vrijeme tatarske invazije

fra Karlo Lovrić

Prije nego kažemo nešto o Gospi Kazanskoj dobro je podsjetiti, poštovani čitatelju, kako je Gospa dobila to ime. Gospa se redovito naziva po mjestima gdje se ukazivala (Lurd, Fatima, Međugorje...) ili po porukama koje je ostavljala. U ovom slučaju riječ je o pronađenoj ikoni u

mjestu Kazanu i po tom je mjestu prozvana Gospa Kazanska.

Evo i nekoliko podataka o Kazanu, glavnom gradu Tatarstana, jedne od sadašnjih ruskih republika. Grad ima 1,154.000 stanovnika, a godine 2005. proslavio je tisućitu obljetnicu nastanka. Osnovani su ga Povolš-

ki Bugari. Od oko četiri milijuna stanovnika u Republici, 50 posto su Tatari. Tatara ima i izvan Tatarstana. Pretpostavlja se da ih ima oko dva milijuna u drugim zemljama: Poljskoj, Bugarskoj, Rumunjskoj... Tatarstan se nalazi oko 800 km istočno od Moskve. Početak im seže u 13. stoljeće kad su Mongoli/Tatari iz Azije, na čelu s Džingis-kanom, osvajali područje po područje i tako osvajački stigli i do hrvatskih krajeva u vrijeme ugarskog kralja Bele IV.

Službeni jezici su tatarski i ruski, a vjera sunitski islam i pravoslavlje. Postoje i druge, manje vjerske zajednice. U Tatarstanu živi oko tri stotine katolika.

Gospa se ukazala tri puta

Vratimo se Gospi Kazanskoj. Po mišljenju stručnjaka, ikona je nastala u 13. stoljeću. Marija je naslikana licem okrenuta prema Djetetu koje se opire nogama o Marijina koljena a blagoslivlja desnom rukom. Stigla je iz Carigrada i postavljena u jednom kazanskom samostanu iz kojeg je nestala 1209. godine u vrijeme tatarske invazije. Kad je ruski car Ivan Grozni 1552. godine ponovno osvojio veliki prostor, veći dio kazanskog grada uništio je veliki požar. Nakon toga Gospa se ukazala tri puta desetogodišnjoj djevojčici Matrioni i pozvala ju da ispod ruševina jedne kuće potraži njezinu ikonu koju su vjernici sakrili za vrijeme tatarske vladavine.

Djevojčici nisu povjerovali ni vladika niti ostali kler, pa ni građanska vlast. Stoga je djevojčica s majkom počela otkapati na pokazanom mjestu, sve dok nije pronašla ikonu umotanu u stare krpe. Premda u zgarištu, ikona je bila potpuno očuvanu i zračila je svjetlom. Bilo je to 8. srpnja 1579. Vijest se brzo prošla u gradu, pa se i sam vladika uputio na mjesto otkrića te u svečanom opходу prenio ikonu u obližnju crkvu sv. Nikole. Na dan kad je ikona pronađena ozdravila su dvojica slijepaca – vratio im se vid. Nakon toga ruski vladari Ivan Grozni, Fedor Ivanovič i Katarina II. podigli su velebne crkve u čast Gospi Kazanskoj.

Tri dana pred ikonom

Koliko je ikona bila značajna za cijelu Rusiju pokazalo se u njezinim teškim trenucima. Kad su 1612. Moskvu zauzeli ustanici, vojnici su uzeli časnu ikonu kao „zastavu pobjede“, „osloboditeljicu Rusije“ i 27. studenoga oslobodili grad. Isto je tako car Petar Veliki, god. 1709., prije boja protiv trupa Karla XII., švedskog kralja, tri dana proveo sa svom vojskom u molitvi pred ikonom. Za-

govoru Gospe Kazanske pripisuje se i poraz Napoleonovih trupa 22. listopada 1812., na jedan od tri godišnja blagdana ikone. Na nesreću, u noći 29. lipnja 1904. netko je ukrao svetu ikonu bogatu zlatom i dragim kamenjem, čašćenu od 1721. u kazanskoj katedrali, i od tada se o njoj više ništa nije znalo.

Čudotvorna slika na dražbi

Netko je, ipak, napisao da je ikona „nepoznatim putem“ stigla u Fatimu gdje ju je čuvala američka katolička organizacija „Plava vojska“. Činjenica je da se iza bazilike u Fatimi diže kapelica bizantinskoga obreda centra „Plave vojske“, gdje je 21. srpnja 1970. biskup leirski nosio ikonu u procesiji i tamo je pospremio 26. srpnja, očekujući da jednoga dana bude vraćena svetištu u Rusiji. Kad je god. 1923. kazanska bazilika sv. Petra bila pretvorena u „Muzej povijesti religija“, sve što je katedrala posjedovala stavljeno je na dražbu, pa tako i čudotvorna ikona. Ona je završila najprije u Poljskoj, zatim u Engleskoj, dok je 1960. nije otkupila američka katolička organizacija centra „Plave vojske“, koji su učinili da stigne u Fatimu, povezujući to s obraćenjem Rusije i ukazanjima god. 1917. u Fatimi. Godine 1993. darovana je papi Ivanu Pavlu II. koji ju je držao u svojoj sobi dok ju nije, 2004. godine, vratio Ruskoj pravoslavnoj crkvi. Ruski patrijarh Aleksej II. darovao je ikonu crkvi u Kazanu 28. lipnja 2004.

Želio sam da ikona bude vraćena

Na audijenciji srijedom u dvorani Pavla VI. u Vatikanu, pred pet tisuća vjernika, Ivan Pavao II. predvodio je liturgiju riječi. U središtu liturgije riječi bila je ruska ikona koja predstavlja Majku Božju Kazansku. Prije nego što je svetu ikonu povjerio kardinalu Walteru Kasperu, predsjedniku Papinskoga vijeća za jedinstvo kršćana, da je ovaj preda ruskom patrijarhu Alekseju II., Papa je podsjetio kako je ikona, nakon što je prošla više zemalja, stigla u Papinu kuću. „Od tada je“ – kazao je Papa – „ikona našla mjesto kod mene i majčinskim je pogledom pratila moje svakidašnje služenje Crkvi. Koliko sam puta, od toga dana, zazivao Majku Božju Kazansku, moleći ju da štiti i vodi ruski narod koji joj je privržen, i da ubrza trenutak u kojem će svi učenici njezina Sina, priznajući se uzajamno braćom, znati ponovno uspostaviti narušeno jedinstvo. (...) Već od samoga početka želio sam da ta sveta ikona bude vraćena na tlo Rusije gdje su je – prema vjerodo-

stojnim povijesnim svjedočanstvima – tijekom dugoga niza godina duboko častili cijeli naraštaji vjernika. Oko ikone Majke Božje Kazanske razvila se povijest toga velikog naroda. (...) Rusija je već stoljećima kršćanska nacija, ona je sveta Rusija. I kada su neprijateljske sile udarale protiv Crkve i pokušavale izbrisati iz života ljudi sveto ime Božje, taj je narod ostao duboko kršćanski, u mnogim slučajevima svjedočevši krvlju vlastitu vjernost Evanđelju i vrednotama koje ono nadahnjuje...“

Papa je, dakako, želio osobno predati ikonu Majke Božje Kazanske patrijarhu Alekseju II. – diplomacija je bila obavila svoj posao – ali se to nije dogodilo, uz obrazloženje kako se posjet Rusiji ne smije miješati s vraćanjem ikone. Čak su neki iz Ruske pravoslavne crkve sumnjali da je riječ o originalnoj ikoni. I tako se žarka želja pape Ivana Pavla II. nije ostvarila.

„Uvjeren sam da će nam Gospa Kazanska, zahvaljujući svojem snažnom zagovoru, biti potpora i saveznica u nastojanjima za nadvladavanje ograničenja, teškoća, nespo razuma i razlika u vjeri koje, nažalost, među nama još uvijek postoje“, dodao je na koncu kardinal Walter Kasper, predajući ikonu Gospe Kazanske.

Burna prošlost

U Rusiji, kao i u mnogim crkvama i samostanima u svijetu, ima mnogo preslika ikone. Među tri crkve posvećene Gospi Kazanskoj, jedna zbog svoje kupole i kolonade podsjeća na baziliku sv. Petra u Rimu, a druge su dvije u Moskvi. Jedna se nalazi u sektoru Kolemensko i bila je otvorena i u vrijeme komunističkog režima, a druga je na Crvenom trgu, obnovljena i ponovno otvorena za službu.

Prošlost Tatarstana bila je burna. Smjenjivale su se vlasti i prevlasti. I međusobno su se osvećivali, crkve i džamije palili. A jednima i drugima smrtno udarce zadavala je sovjetska vlast. Danas je suživot između kršćana i muslimana moguć. Čak se govori o idealnom suživotu religija. Kad svatko svakoga poštuje lakše je živjeti u multi-kulturalnim i multi-religijskim sredinama.

Nakon političkih promjena devedesetih godina podignuta je džamija na istome mjestu gdje je bila i prije dolaska ruskoga cara Ivana Groznog. U blizini je pravoslavna katedrala koja je u vrijeme sovjetske vlasti bila zatvorena i u njoj se sada čuva ikona Gospe Kazanske.

Bilo je stremljenja s tatarske strane da

se odvoje od Moskve, ali je potpredsjednica Dume nastupila mirotvorno: škole su dvojjezične, specifična pouka za svaki entitet, tvor prostor za sve, poštovanje različitih svečanosti, vraćanje i obnova vjerskih zgrada... „Svi su naši posjetitelji iznenađeni tolerancijom koja odiše u gradu. Ovim Kazan postaje primjer za cijeli svijet“, izjavila je potpredsjednica Dume Ludmila Andreeva.

Poteškoće sa sektama

Mladi muftija tumači čudo tolerancije time što islam nije nametnut Tatarima nego su ga sami prihvatili, što nije slučaj kod drugih naroda. Bilo je tijekom povijesti ruskih pokušaja da nametnu pravoslavlje, ali nikada nije bilo genocida i deportacija. Najgore razdoblje za muslimane i pravoslavne bilo je pod sovjetskom vlašću. Od 14.500 džamija u Tatarstanu početkom 20. st., ostalo ih je svega 80. Devedeset posto Tatara smatra se muslimanima, ali više na etničkom nego na vjerskom planu. Odnosi s pravoslavicima su srdačni zahvaljujući i građanskim vlastima. Postoje i neki zajednički socijalni projekti. U dobrim odnosima su i s vjerskim manjinama, ali imaju poteškoća sa sektama koje su financirane izvana. Ne prihvaćaju nikakav oblik fundamentalizma. Govori se o „europskom islamu“. Njihove žene ne moraju nositi feredže ili sl., kaže mladi muftija i nastavlja: „Ako jedan musliman prihvati drugu vjeru, dokaz je da smo mi nešto pogriješili, a ne Kur'an“.

Sodano posjetio Kazan

Uz muslimane i pravoslavne, u Tatarstanu žive i katolici. Jednom jedinom katoličkom župom u Kazanu upravlja svećenik iz Argentine, član kongregacije Utjelovljene Riječi. Godine 2004. Kazan je posjetio kardinal Angelo Sodano, dekan kardinalskog zbora. Predvodio je obred posvećenja novosagrađene katoličke crkve u Kazanu. Kardinal Sodano, nekadašnji papin državni tajnik, rekao je da je uvijek pratio preporodni hod Crkve u Rusiji. U početku svoje službe u Državnome tajništvu bio je i predsjednik Papinskog povjerenstva za Rusiju te je kao državni tajnik upoznao napredak Crkve u Rusiji i u ne-dalekim bivšim sovjetskim državama u Aziji. Posjetio je i svetište Gospe Kazanske te se molio živu redovničku zajednicu. „U Marijino ime smo se pozdravili i zagrlili“, rekao je i dodao „kako je upravo tu, u Marijino ime, najbolji ekumenizam, duhovni ekumenizam koji nas sve ujedinjuje.“

NA ČELU

Miljenko Stojić

Papa nedavno poručio biskupima da malo manje misle na sebe, u Hrvatskoj nastaje hajka zbog izjave jednog od njih da bi bilo dobro da na čelo hrvatske države u liku novog predsjednika dođe uvjereni katolik. Kao da stižu neka žešća vremena za njih! A njima je biti na čelu vjermičke zajednice i ne dopuštati da ode u krivom smjeru, bilo vjerskom bilo narodnom. I sad ti budi biskup!

Da nas sve ovo ne bi odvelo predaleko, pokušajmo se ograničiti. Stvarno, treba li nam predvodnika i kakvih? Možemo li mi to sve sami svojom pameću ili je ipak potrebno da je još netko tu? Liberalni individualizam zna odgovor: dostatni smo sami sebi. O anarhizmu ne ćemo ni govoriti, ime mu sve kaže. Osta više-manje Crkva i svi oni koji se nadahnjuju na njezinim namislima. Uvijek su nam potrebne svjetlo-noše, ljudi koji razumiju i vide malo više od drugih. Sjetimo se samo Domovinskog rata. Da ne bi Franje Tuđmana, mnogo toga bi danas izgledalo drukčije. Oprostite, znam da se ovako ne smije govoriti zbog političke korektnosti. Dobro, hajdemo onda ova-

ko. Da nije bilo bojovnika..., itd., itd. Nešto mi pada na pamet. Ako je vozilo izvršno, može ga voziti bilo koja šuš. Kažete, ma nije baš tako! Evo, slažem se s vama, ali iskreno. Zbog čega onda slušamo one koji nam pričaju pogrešne stvari? Teško nam misliti svojom glavom, što li?

Onaj naš biskup, a očito i drugi čim se od njega ne ograđuju, izgleda da je mislio svojom glavom. Na pameti mu bilo da je, barem na papiru, preko 80 posto pučanstva u Hrvatskoj katoličko, pa odatle logičan zaključak. Oni iz te skupine manje od 20 posto krikuše da ne smije tako govoriti, da stvara razdor i sl. Čudnog li poimanja demokracije. Kad vlada manjina, sve je u redu, kad bi to htjela većina, onda ništa nije u redu. Baš lijepo, kao da smo u vremenu „naprednih snaga“ (zar smo zaboravili, komunističkih), sve ostalo je samo talog povijesti. Kud će nas odvesti ovakve stvari? Zacijelo ne tamo kamo se Davor Pavuna zalaže da krene Hrvatska. Jedna je od njegovih temeljnih misli da je potrebno samo stotinjak tisuća svjesnih koji će se povezati i pokrenuti Hrvatsku. U njihovim srcima pritom ne će carevati praznina, nego će biti ispunjeni Božjom snagom. A čovjek je poznat u svijetu, čak mu priznaju da ne lupeta gluposti. Tako između ostaloga savje-

tuje i trenutnog američkog predsjednika Baracka Obama. On i svita oko njega očito su spoznali da taj Hrvat ima „ono nešto“. Na čelu države i svake ljudske zajednice samo se tako može biti. Oslanjanje samo na svoje sile vodi u propast.

Vjerujem da smo se osvjedočili da već dugi niz godina Kraljica Mira djeluje u ovom smjeru. Ne mislim naravno na sve ove političke primjese u govoru, ne bavi se ona tim, nego na doticaj s onim božanskim. Koliko li nas je samo puta upozorila da nas Bog treba i da s njim možemo pobijediti sve svoje poteškoće! Pa da ju je svatko od nas poslušao barem jedan jedini put, gdje bi nam bio kraj?! A mi se damo zvesti šarenim omotom nekih suvremenih govora, da ne kažem „spin“ stručnjaka, ili kako li se to trenutno naziva? Kod Kraljice Mira nema nikakva „spina“. Ona govori jasno i otvoreno. Vodi nas u naše dubine, da bismo obnovljeni počeli mijenjati svijet oko sebe.

Neka mi oprost Kraljica Mira, ali koga stvarno trpimo da je na našem čelu? Je li to onaj tko se ulizivao, pripadao određenom klanu, druge prepao poznavanjem njihovih pogrešaka, ili je to možda onaj tko se nastojao i nastoji dobro vladati i raditi, spreman je zauzeti ispravan stav ma što ga to stajalo, koji zajednici daje, a ne pita što ona daje njemu? Za onoga koji bi htio u životu više nego što mu stvarno pripada, vjerojatno malo zeznuta pitanja, za one koji se zadovoljavaju skupljanjem dobrih djela, a ne ljudskih časti, vjerojatno nešto obično. Ipak, svima nam je razbistriti ovakve ili slične stvari, pa tek onda odlučivati komu dati svoj glas, kako onaj na izborima, tako onaj u svakidašnjem životu.

Kad se već mora birati što staviti na čelo, mislim da je najbolje staviti križ. U skladu je to i s govorom Kraljice Mira, kojeg smo malo bili razvodnili. Jednoga dana roditelji ili netko drugi doveo nas je do krstionice i otada je naš život potekao drugim tijekom. Nije bitno jesmo li bili mali ili veliki. Uranjali smo u novu stvarnost koja se zove Krist, a može i kršćanstvo. Bajna Europa to nastoji prikriti, ona bi htjela nekim drugim putovima. Pa joj se dogode raznorazne „gripe“, a govoriti o onima u duši trebalo bi mnogo više prostora. Nije stoga čudno što Kraljica Mira ovako dugo ostaje i dugo govori. Zalutali smo, bez obzira na našu krivnju, i vratiti nam je se na čelo povijesti obilježenoj križem na našim osobnim čelima.

Poštovani čitatelji i prijatelji, od lipnja 2009. izdanja Informativnog centra "Mir" Međugorje (knjige i nosače zvuka) kao i Glasnik mira možete nabaviti u svim knjižarama i na ostalim prodajnim mjestima Teovizije iz Zagreba. Zainteresirani iz Hrvatske i Slovenije sve informacije mogu zatražiti i narudžbe izvršiti na naslov: TEOVIZIJA D.O.O. ZAGREB, KAPTOL 26. TELEFON/FAKS: 01 4923964 i 01 4814813. E-MAIL: ruza@teovizija.hr

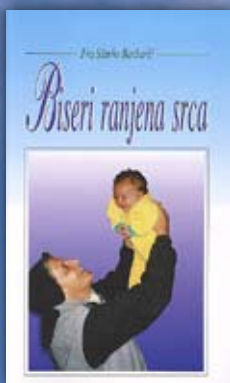
(Dosadašnjim i budućim pretplatnicima Glasnik mira šaljemo izravno iz uredništva!)

RADIOPOSTAJA MIRA MEĐUGORJE. List of frequencies for various regions: Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 Mhz, Banja Luka 107,8 Mhz, Hercegovina 101,5 Mhz, Lašvanska dolina 100 Mhz, Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz, Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz. Includes satellite info and contact details.

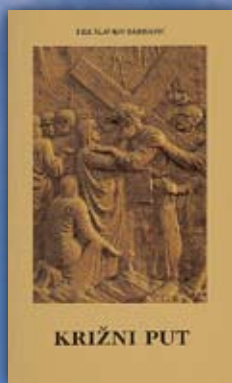
Table with prayer schedule for Ponedjeljak i Utorak, Srijeda, Četvrtak, Petak, and Subota. Columns include time (7.30h, 17h, 18h, 19-20h) and program details (Sv. Misa, Večernji molitveni program i ispovijed, etc.).

Izdanja Informativnog centra "Mir" Međugorje

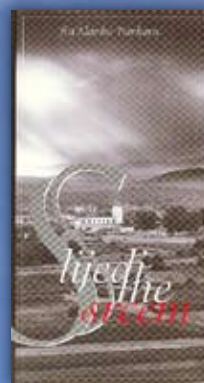
fra Slavko Barbarić
Biseri ranjena srca
12x20 cm, 174 stranice,
tvrdi i meki uvez
12 KM

fra Slavko Barbarić
**Križni put. S Isusom i
Marijom uz Golgotu
prema Uskrsnuću**
12,5x20,5 cm, 78 stranica,
tvrdi i meki uvez
10 KM

fra Slavko Barbarić
**Poruka za
sadašnji trenutak**
12,5x20,5 cm, 430 stranica,
tvrdi uvez
22 KM

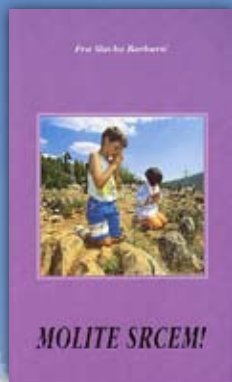
fra Slavko Barbarić
Slijedi me srcem
*Duhovno-liturgijsko-pastoralni
vodič međugorskog hodočasnika
(Drugo dopunjeno izdanje)*
11,5x21,5 cm, 162 stranice,
meki uvez
15 KM

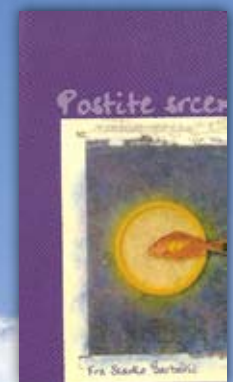
fra Slavko Barbarić (prired.)
**Susreti i iskustva u
Međugorju**
Knjiga II.
12,5x20,5 cm, 376 stranica,
tvrdi uvez
20 KM

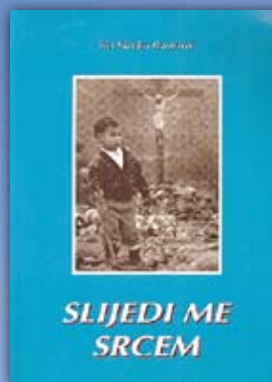
fra Slavko Barbarić
Daj mi svoje ranjeno srce
Ispovijed: zašto i kako?
12x20 cm, 116 stranica,
tvrdi i meki uvez
12 KM

fra Slavko Barbarić
Molite srcem
12x20 cm, 174 stranice,
tvrdi i meki uvez
12 KM

fra Slavko Barbarić
Postite srcem
12x20 cm, 212 stranica,
meki uvez
12 KM

fra Slavko Barbarić
Slijedi me srcem
*Duhovno-liturgijsko-pastoralni
vodič međugorskog hodočasnika
(Prvo izdanje)*
12x17 cm, 128 stranica,
meki uvez
12 KM

fra Slavko Barbarić (prired.)
**Susreti i iskustva u
Međugorju**
Knjiga III.
12,5x20,5 cm, 272 stranica,
tvrdi uvez
20 KM

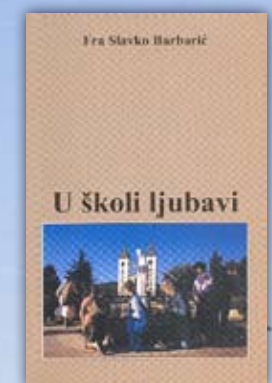
fra Slavko Barbarić
**Klanjajte se srcem
mome sinu**
12x20 cm, 186 stranica,
meki uvez
12 KM

fra Slavko Barbarić
**Molite zajedno
radosna srca**
12x20 cm, 140 stranica,
meki uvez
14 KM

fra Slavko Barbarić
Slavite Misu srcem
12x20 cm, 152 stranice,
meki uvez
12 KM

fra Slavko Barbarić
U školi ljubavi
13x20,5 cm, 146 stranica,
meki uvez
12 KM

Poruke Kraljice Mira
12x22 cm, 200 stranica,
tvrdi uvez
12 KM

Knjige možete nabaviti u knjižarama ICMM-a u Međugorju ili kod Teovizije u Zagrebu

